

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trb. Arad.

ARAD. ANUL 54. No. 244.
1939. október 26., csütörtök

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Népvándorlás, 1939

Párhuzamosan a háborúval, amelyet a meg-nagyobbodott német birodalom viv, Berlin még egy hadjárat megszervezésén fáradozik: A nemzeti szocialista kormányzat hazatelepíti a szörvány-német-séget. A történelmi fejlődés folyamatának mai állása szerint a lengyelországi és volt csehszlovákiai német nemzetiségek ügyét hatalmi szóval rendezték, de nagyszámu németiség él Franciaországban, Olaszországban, Jugoszláviában, Magyarországon, Romániában, nem beszélve a tengerentúli német népcsoportokról, míg a Baltikum németiségének ügye a most folyó visszaköltöztetéssel rendeződik. Arra, hogy milyen nagyfontosságú Európa számára ez a kérdés, legjobban rávilágít az a tény, hogy Romániában, Magyarországon és Jugoszláviában a német nemzetiség összesen becslés szerint 1,800.000 lelket számlál. A visszatelepítési művelet tehát családok tizeire mozgatja meg Európában és olyan gazdasági következményekkel járhat, amelyek elmaradhatatlan velejárói minden népvándorlásnak. Már pedig azt a tömegmozgalmat, amit Berlin legújabb terveinek megvalósítása jelent, más szóval mint: népvándorlás, nem is jelölhetjük.

Vajjon szükséges és célravezető-e új népvándorlás megszervezése a mai Európában? Odáig fejlődött volna a kulturnemzetek államból, csessége és emberiségbe vett hit, hogy még egy sokmillió birodalomtól védett nemzeti kisebbség számára is egyetlen megoldás a szülőhazába való visszatelepítés lenne? Ha ez így van, mi lenne a sorsa a kis nemzeteknek, azoknak a nemzetiségeknek, amelyek mögött nem áll a tetőtől talpig felfegyverzett birodalmi hadsereg? Nemcsak a milliónyi szörvány-németiséget érinti tehát ez a megoldás, hanem az Ó-világ csaknem valamennyi országát, elsősorban a kisorszagokat és, közveve például Észak-Amerikát, amelynek egész belső berendezését a népi egymásra-retegződés szerencsés keresztezése adják. És ahol elképzelhetetlen társadalmi földindulást jelentene, ha a yenkiben felébredne a "nemzetiségi érzés", vagy például a hollandusok kiderítenék, hogy Newyork eredetileg holland település volt, ami bizonyos történelmi jogokat biztosítana számukra.

Am, mint minden hadjárat, úgy ez a fegyver-nélküli megszervezett hazatelepítési művelet is sokkal bonyolultabb, sem mint első pillantásra megítélhetnénk. Korlátozott elfoglaltság lenne feltételezni, hogy Berlinben nem fontolták meg alaposan és körültekintően a megoldásnak ezt a lehetőségét. A német kormányzat nem csupán háborus szükségletek által teremtetett kényszerhelyzetet kíván fel-számolni a külföldön élő németiség vagyonának gazdaságpolitikai értékesítésével. Kétségtelen, hogy ez is szempont, mégpedig nem is utolsó szempont. A pénz már ösödök óta legalább annyira nélkülöz-heetlen harciaszköz, mint az ember, a nyíl, a csat-bárd, vagy a harci gépkocsi. De ezen a szempont-on túl Berlin a meg-nagyobbodott német biro-dalom új kiterjedésének rögzítésére is gondolt, ak-kor amikor a már amugy is szűknek mondott né-met belső életébe újabb tömegeket telepít. A le-telepítés ugyanis nem a tulajdonképeni birodalom-ban történik, hanem a visszakértült vagy éppen ujonnan szerzett területeken és, hogy innen nem indul majd meg visszazivárgás a belsőbb ország-részekbe, erre biztosíték a német fegyverem és köz-igazgatás. Ezek szerint az európai országokból hazaköltöztetett német családokra olyan szerep vár, mint arra a fávólról hozott földre, amellyel ingoványos, lápos területeket kell feltölteni. Új ha-tárörök, új honfoglalók ezek a családok, ne csodál-kozzék tehát senki, ha bizonyos érzelmi megosztó-dást eredményez körükben és lelkükben az új szerep, amire kiszemeltek.

Ötthagyni a biztos és évszázadok munkájá-val megalapozott létkörülményeket, azt a gyakran kíváncságot is jelentő kisebbségi helyzetet, amiből a német birodalom tekintélye folytan húzamosabb

Mihai nagyvajda 18-ik születésnapját ünnepelte az ország

A szerdai nappal nagykoruvá vált a trón-örökös és jogszerinti tagja lett a szenátusnak

Bucurestiből jelentik: Öfensége Mihai nagy-vajda szerdai születésnapján a kormány és a dip-lomáciai testület tagjai megjelentek a királyi palo-tában és beirták nevüket a vendégkönyvbe.

Aradon is bensőségesen emlékeztek meg a trónörökös születésnapjáról. Hálaadó istentisztelet volt, amelyen a polgári és katonai hatóságok ve-zetőin kívül nagyszámu előkelő közönség vett részt.

Azoknak a tragikus eseményeknek közepet-te, amelyek az egész világon észlelhetők, külö-nös ünnepet jelent egész Románia számára Mi-hai gyulafehérvári nagyvajda 18-ik születés-

napja, amellyel az új alkotmány értelmében el-érte nagykoruságát. A magas dinasztia e sarja-déka a nemzeti remények legfőbb biztositéka és jelképe az uralkodócsalád későbbi generációi-nak. Tizenhét évesen keresztül szeretettel és tisztelettel körülvéve nevelkedett közöttünk a trón örököse, aki a mai nappal átlépte a férfikor küszöbét. A sors írja elő azoknak, akik a népek vezetőivé válnak, hogy felelősséggel viseljék azt a terhet, amely vállukra nehezedik és ezért az új alkotmány előírásai értelmében a trónörökös 18 éves korában résztvehet az öregek tanácsá-

ban, mint jogszerinti szenátor. Mihai nagyvajda jelenti a jövőt és feléje iránvul a kíváncság, hogy eredménnyel folytassa nagy elődeinek munká-ját. Az iskola padjaiban együtt tanul kortársai-val és érintkezésbe léphetett minden társadalmi osztályi képviselő gyermekkel. Megismerte ki-váncságaikat, gondolkozásmódjukat és igen gyak-ran meglátogatta azokat az egyszerű családó-kat, amelyeknek fiai iskolatársai voltak és akik mindig boldogan emlékeznek vissza arra az időre, amelyet a trónörökösrel együtt töltöttek el. Nevelése módját és alkalmat nyújtott arra, hogy megismerje a valódi román lélek jótulaj-donságait. Ezek az érzelmek biztosítják a dinasz-tia számára az ország lakosságának teljes bizal-mát, mert Románia mindenkor számíthat a Ko-rona bölcs vezetésére. Az ország és a Trón el-választhatatlan egységet képeznek, mert számtalan tény igazolja Románia fejlődését attól a pil-lanattól kezdve, amikor az uralkodóház meg-alakította kezébe vette a közügyek vezetését.

Az ország minden zugában ma ünnepele a lakosság, azért is, mert Mihai nagyvajda a mai nappal átlépte a férfikor küszöbét és most már alkalmat lesz érettségének és kiváló tulajdonsá-gainak tanujelét adni. Az uralkodó atyai vezetése mellett ezek a kiváló képességek forrását fogják jelenteni a pozitív tevékenységnek, ame-lyet az ország érdekében folytat majd és azon nép érdekében, amelynek szeretete a dinasztia iránt számtalanszor megnyilvánult.

Az ország területén meleg szeretet, megnyil-vánulásnak jegyében ünnepele a trónörökös születésnapját. A hatóságok vezetőin kívül min-denütt nagyszámu közönség vett részt az ország templomaiban tartott hálaadó istentiszteleteken és Mihai nagyvajdát az ország minden részéből ér-kező szerencsekíváncsággal és jókíváncsággal halmozták el. A külföldi rádiók is megemlékeztek a trónörökös születésnapján évfordulójáról és a lon-doni rádióban felolvasták az angol cserkészek ve-zetőjének Mihai nagyvajdához intézett román-nyelvű üdvözlését.

károsodás nem háramlott a németiségre, nem löny-nyü feladat, különösen amikor egy új rendeltetés az uttörés munkája. Mégis szinte csodálatos fe-gyelmezettséggel mozdult meg a Balti államok né-metsége, hogy teljesítse a Berlinből jött utasítást és elhagyja birtokát, vagyonát, mindent, amit év-századokon keresztül megszerzett és magáénak mondhatott. Előre láthatólag ugyanez a fegyverem nyilvánul majd meg az Olaszországból hazaszállít-tandó németiség körében is, majd a további haza-telepítési kezdeményezések során. A német fegyverem ismét megmutatkozik, tekintet nélkül a várható következményekre és megrázkódtatásokra, amelyek még egyetlen népvándorlás alkalmával sem maradt-ak el.

Eppen ez a fegyverem és ez a módszeresség az, ami kisebbségpolitikai szempontból tanulsággal szolgálhat. Mert ne feledjük el, hogy ez nem lehet

általános szabálya az európai nemzetiségi kérdés megoldásának. A meg-nagyobbodott német biroda-lom megengedheti magának, hogy háborus és a há-boru utánra szóló célkitűzések érdekében hazaszál-liksa kisebbségeit, de ez a lehetőség nem kínálkozik minden nép számára. Igenis Európában millió-számra élnek olyan emberek, akik kisebbségi sor-ban ugyan, de ragaszkodnak egyrészt fűzhelyük-höz, otthonukhoz és mindahhoz, ami számukra és őseik számára száz évek óta hazát jelentett, ugyan-ekkor pedig ragaszkodnak népi jellegűkhez, nem-zeti műveltségükhöz és a nyelvhez, amelyben népi hovatartozásuk él. Ezek az embermilliók csak fi-gyelői lehetnek a nagy kísérletnek, de tárgyai soha, már csak azért sem, mert a kísérlettel járó megrázkódtatás-népi egyetemességük számára sok-kal veszedelmesebb lehet, mint ahogy ezt német vo-latkozásban egyáltalán megítélhetjük. (b. k.)

Róma véleménye a német külügyminiszter beszédéről:

Ribbentrop kijelentései után már nem lehet békéről beszélni

„Az illúzióknak vége, Németország most már teljes erővel támadásba megy át” — Sztalin elhatározta, hogy a Szovjet nem adja fel semlegességét — Mussolini szombaton valószínűleg foglalkozik az ankarai háromhatalmi egyezményrel

Német-angol sajtópárbaj a danzigi beszéd körül

Milano. A Stampa párisi tudósítója szerint francia politikai körökben napok óta aggodalommal figyelik az ankarai egyezmény olaszországi kihatásait. A Corriere della Sera ezzel kapcsolatban arról értesül, hogy MUSSOLINI miniszterelnök szombaton a Marcia su Roma évfordulójának ünnepén elmondandó beszédében kitér erre a kérdésre, de hozzáteszi a lap, hogy ennek a hírnek az eredete egyelőre még ismeretlen. Amely bizonyos: Olaszországban feltűnést keltett, hogy RIBBENTROP beszédében egyetlen szóval sem említette az ankarai paktumot és alig érintette a Szovjet szerepét az európai háborúban. Ami a Szovjetet illeti — vélik olasz politikai körökben — STALIN elhatározta, hogy nem adja fel a semlegességét. Moszkva és Berlin kapcsolatát csakis gazdasági ténnyé szorítkoznak majd.

Az olasz lapok kommentár nélkül közlik RIBBENTROP danzigi beszédét. A londoni és párisi véleményekről azt írják a lapok, hogy mindkét fővárosban konkrétan várakoztak a német birodalmi külügyminiszterrel. A nyugati hatalmak országában általános az a meggyőződés, hogy RIBBENTROP kijelentései nem változtatnak a helyzeten. Békéről csak akkor lehetett volna beszélni, ha arról RIBBENTROP is hallgatott volna megfelelő kijelentéseket és ha megfelelő biztosítékokat is felajánlott volna. A Regime Fascista azt írja, hogy most a fegyverek a szó, az illúzióknak vége és Németország ezek után teljes erővel támadni fog.

Franciaország bizik Olaszország semlegességében

Páris. A francia minisztertanács tegnapi ülésén nagyjelentőségű gazdasági természetű határozatot hozott. Kimondotta, hogy Franciaország egész területén a gazdasági helyi aktivitást még jobban ki kell építeni.

A minisztertanács elhatározta, hogy az egész ország határmenti megyék területén hatályon kívül

helyezi a háborús intézkedéseket. Az elsötétítési és készenléti intézkedések nem vonatkoznak többé az olasz határral szembeni területekre. Franciaország ezzel az intézkedéssel kifejezést ad annak a felfogásának, hogy bizik Olaszország semlegességében és bizik abban, hogy az olasz határ irányából Franciaországot nem érheti meglepetés.

Olaszországra vár a balkáni blokk megteremtése

London. A Daily Telegraph írja: Olaszország mérséklete és bőséges politikája folytán elérte, hogy egyetlen puszkálós nélkül vezető szerephez jutott Délkelet-Európában. A balkáni államok valamennyien ragaszkodnak a semlegesség politikájához és bizakodással tekintenek Olaszország felé. Ettől a nagyhatalomtól várják annak a blokknak a megteremtését, amely végleg biztosítja azt, hogy a háború veszélye a Balkánt nem fenyegeti. Jugoszlávia véleménye is az, hogy Olaszországnak magához kell ragadnia a kezdeményezést és minél előbb egy tömbben kell egyesítenie a balkáni államokat, amelyek békét akarnak és ragaszkodnak semlegességükhöz.

Virginio Gayda a Giornale d'Italiaiban rámutat arra, hogy az ankarai egyezmény a francia-angol bekerítő politika körébe tartozik. Törökország két hadviselő állammal kötött szerződést, bizonyításra szorul tehát az az állítása, hogy valóban a békét óhajtja. Olaszországnak különleges érdekei vannak a Balkánon és ha Törökország kis mértékben szintén balkáni állam is, Olaszországnak sokkal nagyobb érdekei fűződnek a Balkánhoz és ezek az érdekek nem csupán gazdasági természetűek, miután Albánia elfoglalásával Olaszország a Balkán szívéig nyomult előre és ez lényeges körülmény. Itália nem hajlandó túrni balkáni érdekei megcsorbitását.

London visszautasítja Ribbentrop vádjait

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség közli, hogy Ribbentrop külügyminiszternek az a kijelentése, mely szerint leszögezte, hogy a németek küzdeni fognak a végsőkig, végeredményben azt jelenti, hogy a németek az áradások ellenére is nagy támadást készítenek elő.

Abban az esetben, ha a németek nem támadnak, kénytelenek lesznek bizonyos csapattekeket visszavonni a határról, mert

ennyi ember között könnyen járvány ütethet fel a fejét.

Az is valószínűnek látszik, hogy a németek célja tájékoztatást keltetni a szövetséges hatalmak vezérék között, hogy

„Később meglepetésszerűen támadásba menének át. A távirati-ügynökség leszögezi, hogy ez Lengyelországban sikerült ugyan, mégsem jelenti azt, hogy a nyugati fronton is hasonló sikerrel járna. (Rador.)

London. Az angol propagandaminisztérium hivatalos közleményben válaszul Ribbentrop keddi esti beszédére és a leszállásról folytatott háború felelősségéről, valamint a német külügyminiszternek a müncheni konferenciával kapcsolatban mondott szavairól. A francia sajtó bár mindenben inakodik támadni az angol sajtót, hangnemből mégis sokkal tartózkodóbb és személyileg nem támad senkit. Általában az a vélemény, hogy Ribbentrop beszéde az Anglia elleni kíméletlen tengeri és légi háború megindítását jelenti.

Londonból jelentik: A szerdán megjelent angol lapok egyhangúan visszautasítják Ribbentrop azon vádjait, hogy a háborúért Angliát terheli a felelősség.

BERLIN: „Az angol kormány a világ békéje ellen támadt”

Berlinből jelentik: A Berliner Börsenzeitung Ribbentrop külügyminiszter beszédével foglalkozva azt írja, hogy a beszédből tisztán meg lehetett látni, miszerint

Németország mellett igen sok ország áll, amelyek élénk figyelemmel kísérik az angol kormány romboló háborús politikáját.

Ezekben az államokban az a vélemény uralkodik, hogy

az angol kormánynak a béke ellen intézett támadása, az egész világ ellen szól.

A Deutsche Allgemeine Zeitung hangsúlyozza, hogy el kell hátrálni végre azt a nyomást, amelyet Anglia Európára gyakorol. Ez

az angol nyomás a multban már számos háborúnak volt az okozója.

A londoni kormány háborús kihívását a német birodalom elfogadta. (Rador.)

Angol repülőgépek Berlin, Magdeburg és Hamburg fölött

London. A légügyi minisztérium közli, hogy az angol repülők a legutóbbi 24 órában, főleg az éjszaka folyamán Berlin, Magdeburg és Hamburg felett felderítő repüléseket végeztek.

London. Angol repülőgépek keddi este, abban az időben, amikor Ribbentrop külügyminiszter Danzigban beszédét elmondotta, amelyet tudvalevőleg a rádió is közvetített, Magdeburg, Berlin és Hamburg felett felderítő repülést folytattak.

A bombavejő gépek több kört írtak le a városok fölött és pontos megfigyeléseket készítettek a Magdeburg mellett lévő Krupp-művekről, valamint a közelben elhúzódó fontos vasúti gőcpontokról. Hamburgban és Magdeburgban légi riadót is jelentettek és ez okozta, hogy mindkét városban hirtelen megszakadt a külügyminiszter beszédét közvetítő rádióadás.

Az angol gépek angol és olasz jelentés szerint is sértetlenül tértek vissza állomáshelyükre

PARIS: Németország egyedül maradt

Páris. (Rador.) A Petit Parisien című lap Ribbentrop danzigi beszédével kapcsolatban azt írja, hogy

a német külügyminiszter szerint a franciák hajlandók békét kötni és hogy Anglia kényeszerítette a háborút Németországra.

Már gyakran előfordult Ribbentropnál, hogy vajót-lanságot állított — írja a francia lap — ez azonban a legvalószínűbb kijelentés, amit életében tett.

Az egész világ tudja, hogy a francia katona nem teszi le a fegyvert mindaddig, amíg a nemzeti-szocialista uralom meg nem szűnt.

A Victoire megállapítja: Az Anglia ellen felhőzött dühös vádak azt igazolják, hogy Németország egyedül maradt. Olaszország nem követte és a nemzetközi helyzet nyugtalanítja Hitler, aki mindenáron el akarja választani Angliát szövetségeseitől, ez azonban sohasem fog sikerülni neki.

BUDAPEST: Megszűnt a ki-egyezes utolsó lehetősége...

Budapestről jelentik: A magyar lapok úgy vélik, hogy Ribbentrop német külügyminiszter beszéde meghusztotta a Németország és a nyugati hatalmak közötti megengedés utolsó lehetőségét is. A lapok megállapítják, hogy most már a konfliktust csakis a fegyverek oldhatják meg. (Rador.)

Newyorki lapvélemény

Newyork. (Rador.) Ribbentrop beszédével kapcsolatban a Newyork Herald Tribune a következőket írja: Miként vezére, úgy Ribbentrop is támadásait Nagybritanniára összpontosította, a melyet Németország valódi ellenségének jelentett ki.

Kétségtelenül kitűnt a német külügyminiszternek az az óhaja, hogy Angliát elválassza a többi hatalmaktól. Ha nem csalódnánk, Ribbentrop volt az, aki meggyőzte Hitlerrel arról, hogy Nagybritannia sohasem fog a háborúba beavatkozni és állítása, hogy Anglia akarta a háborút, tragikus tévedésének harags beismerése.

Lemondott az angol propaganda-ügyl miniszter?

Amszterdam. A Daily Herald jelentése szerint az angol propagandaminiszter benyújtotta lemondását, Chamberlain miniszterelnök a lemondással kapcsolatban még nem foglalt állást.

Lipót belga király és Roosevelt csütörtöki beszédei.

Brüsszel. Az amerikai hatóságok felkérésére Lipót belga király október 26-án, hajnali 2 óra 15 perckor a laekenai kastélyban angolnyelvű rádióbeszédet mond a nemzetközi helyzetről, illetve Belgium helyzetéről a moszani nemzetközi bonyodalmak idején. A beszédet francia és flammandnyelvű fordítás követi.

Washington. (Rador.) A szenátus elfogadta Barfley szenátor demokrata vezető azon javaslatát, amely szerint a semlegességi törvény megváltoztatásának vitájában 1—1 szenátor 45 percen tovább nem beszélhet. Ilyen módon akadályozzák meg a javaslat ellenzőinek obstrukciós törekvéseit. A szavazásra e hét végén sor kerül. Roosevelt köztársasági elnök csütörtökön este rövid rádióbeszédet tart.

Angol repülőgépek Berlin, Magdeburg és Hamburg fölött

Londonból jelentik: Az elsüllyesztett Clan Chisholm nevű hajó legénysége indiai katonákból állott, akik európai tisztek parancsnoksága alatt teljesítették szolgálatot. Az eltűntek száma 63-ra emelkedett.

Gibraltári hivatalos jelentés szerint a Tafna nevű angol hajót Gibraltártól 100 kilométernyire nyugati irányban német tengeralattjáró megtorpedózta és elsüllyedt.

London. A Yorkshire nevű angol hajónak az Atlanti óceánon történt megtorpedózása alkalmával összesen 33 utas tűnt el. Ezek között van 7 asszony, 10 gyermek, több tisz és katona. (R.)

Párisból jelentik: A francia rádiók szerdán bejelentették, hogy az olasz-francia határ közelében megszüntették az úgynevezett világtitkosítási tilalmat és ezek szerint a francia Riviéra ismét a régi fényében ragyog szerdától kezdve. Ez francia híradás szerint nem más, mint újabb jel Franciaországnak az olasz semlegességbe vetett feltétlen bizalmára.

Hadijelentések

PARIS. A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő: Az éjszaka egészbevére nyugatomban télt el. A Saar-tól nyugatra eső vidéken parör- és tüzési tevékenység folyt.

BERLIN. A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése közli: Völklingentől nyugatra megtámadtuk és a határon túlra üztük azt az egyszázadnyi francia gyalogságot, amely még német területen maradt. Ezenkívül nem volt semmi jelentős esemény.

LONDON. (Rador). Egy angol hajó újabb három német pilótát mentett meg, akik repülőgéppel a tengerbe zuhantak. Egy negyedik repülő már halott volt. Azt hiszik, hogy a német pilóták gépét egy angol hadihajó költe le.

A City of Flynt amerikai gőzös lefoglalásának ügye

Moszkvából jelentik: Steinhardt amerikai nagykövet tegnap Potemkin helyettes külügyi népbiztostól felvilágosítást kért a „City of Flynt” amerikai teherhajó lefoglalásával kapcsolatban. Potemkin megígérte, hogy a legközelebbi időn belül pontos adatokat fog szolgáltatni.

Washington. Külföldi rádiók által továbbított washingtoni hír szerint Hull, az USA külügyi államtitkára erőszakos cselekedetnek minősíti a City of Flynt hajó lefoglalását, ami nagy hatást tett az amerikai közvéleményre. Ezzel magyarázzák a semlegeségi törvény módosítási javaslatáról megindult vita korlátozásáról szóló gyors és egyhangú határozat elfogadását.

Orosz gőzöst tartóztatott fel egy angol hadihajó

Sztambul. A Famacia nevű orosz gőzös ma befutott Sztambul kikötőjébe. Itt az utasok elmondották, hogy az Égei tengeren angol hajó tartóztatta fel őket. Az angolok átkutatták az orosz hajót, hogy nem-e tartalmaz dugárut, majd minden további nélkül utjára bocsátották. Ebből Londonban azt a következtetést vonják le, hogy a Földközi-tengeren az angol hadihajóhad uralkodik.

Orosz gazdasági bizottság utazott Berlinbe

Moszkva. Az a szovjet orosz gazdasági bizottság, mely a német-szovjet gazdasági szerződés programja keretén belül megállapodást fog léptetni a német fővárosban, szerdán elutazott Moszkvából Németországba. A bizottság orosz gazdasági és műszaki szakértőkből áll és vezetője a szovjet hajóépítési népbizottság vezetője.

Berlinből jelentik: Szovjetországból szerdán reggel indult el az első vasszállítmány Németország felé.

Kimélyítik az angol-orosz kapcsolatokat

Londonból jelentik: Az angol blokádmínisztérium hivatalos statisztikát készített a háború első hat hetének eredményéről.

Az első hat héten 338 ezer tonna tartalmu dugárut foglaltak le az angol hajókat.

A blokádmínisztérium továbbra is élni fog hadviselői

**SPORTVONAT
BUDAPESTRE**

utlevél nélkül, csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul november 8-án.
Budapestre visszaindul nov. 14-én.

Az utazás ára Lei 1.800

személyenként oda-vissza, számozott 3. és 4. osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben tizethetők.

Beiratkozási határidő: 1939 nov. 1-ig

Beiratkozások a

WAGONS-LITS // COOK

utazástegyesítő irodában Arad, (Minorita-palota)

jogával és szigorúan ellenőrzi a hajókat, azonban a jóhiszeműen közlekedő semleges hatalmak hajóit természetesen tovább engedik.

További céljai a miniszteriumnak felelősen az angol kivitelre azokra a piacokra is, ahol Németország érdekelve van. Arról a bizonyos oroszországi óriási gabonaküldeményről, amely Németország felé irányul, egyelőre mit sem hallani, de

Anglia és Oroszország között igen jelentős módon előrehaladt tárgyalások folynak az eddigi faanyagok helyett adandó gumi- és gummi-megvezetés ki- szélesítésére.

Francia-spanyol kereskedelmi szerződésről tárgyalnak

Madridból jelentik: Megerősítik, hogy Lequerica, Spanyolország párisi nagykövete legközelebb azért utazik Burgosba és Madridba, hogy francia-spanyol kereskedelmi szerződés megkötéséről tárgyaljon. (R.)

A német népcsoportok visszatelepítése

Berlin. A Balti államokból visszavándorló németek elhelyezéséről már megtörtént a gondoskodás.

Mindenkinek azonnal lakást utalnak ki az elmenekült lengyelek lakásába, sőt biztosítják a szükséges tökélet is a munka megkezdéséhez.

A visszavándorlók régi hazájukban maradt vagyonukra előleget kapnak.

A finn törvényhozás elé terjesztik Moszkva újabb javaslatait

Berlinből jelentik: Mint ismeretes a finn delegáció vezetői visszautaztak Helsinkibe. A megbeszéltek Moszkva elhagyásakor kijelentették az újságíróknak, hogy

hamarosan ismét visszaférnek Moszkvába.

A Német Távirati Iroda Helsinkiből kapott jelentése arról számol be, hogy a finn tárgyalók gyors visszaférése még a finn kormány tagjait is meglepte és azt hiszik, hogy

újabb hosszas tárgyalásra kell számítani, mielőtt Paasikivi és Tanner visszautaznak a szovjetfővárosba.

Ugyancsak helsinkii jelentés szerint a finn külügyminiszter bejelentette, hogy

a kormány a parlament elé terjeszti a szovjet-orosz javaslatokat és a tárgyalóbizottság két vezetője csak akkor utazik vissza, ha a parlament a javaslatokhoz hozzájárul.

A kormány semmiféle olyan javaslatot nem fogadhat el, amely Finnország semlegességét érintené. Moszkva ezúttal fogalmazta meg ugyanis első ízben követeléseit, amelyeket a finn küldöttek magukkal vittek Finnországba.

1940-es PHILIPS-rádiót 8 havi részletre

PHILIPS-SALON Rosenfeld Géza
Telefon: 12-25.

Még nincs szovjet-litván meg- egyesés Vilna megszállásának részleteiről

Berlin. A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a litván csapatok Vilnába való bevonulásának idő- ják.

Nem folynak béketárgyalások a Távolkeleten

Csungkingből jelentik: A kínai kormány szerdán reggel hivatalos közleményt adott ki, amelyben hangsúlyozza, hogy azok a híresztelések, amelyek a Távolkeleten béketárgyalásokról terjedtek el, nem felelnek meg a valóságnak.

Ismét elfoglalja állomáshelyét a Szovjet washingtoni nagykövete

London. A szovjetkormány új washingtoni nagykövete Románian és Olaszországon keresztül utnak indult az Egyesült-Államokba, hogy elfoglalja állomáshelyét. Kisérétében van az új követ-ségi tanácsos is, aki eddig a szovjet külügyi népbizottság amerikai osztályának volt a főnöke.

November második felében összehívják a francia képviselőházat

Páris. Daladier miniszterelnök a szenátus radikális tagjainak kívánságára, összehívja november második felére a francia képviselőházat. A kiszivárgott hírek szerint, a képviselőházban első-

Azok az észak és lettek, akik német alkukkal élnek házasságban, szintén németeknek tekintendők, ha ezt maguk is úgy kívánják.

Rómából jelentik: A Messagero című lap az apatin Die Donau cikkével foglalkozik, amely szerint a német kormány arra számít, hogy Délkelet-Európából 1.700.000 németet lehet majd visszatelepíteni a birodalomba. A Messagero szerint

a német kormány meggyőződése, hogy a délkelet-európai németek engedelmessé válnak a vezérparancsának.

pontját minden ellenkező híreszteléssel szemben eddig nem állapították meg véglegesen. Hivatalos jelentés szerint tegnap litván tisztiküldöttség érkezett Vilnába, hogy tanulmányozza a litván csapatok elhelyezésének lehetőségét.

Hivatalos litván részről kijelentették, hogy kedvező esetben holnap, vagy a legközelebb valószínűség szerint pénteken lehet számítani a litván csapatok bevonulásának megkezdésére.

A római Stefani irodának Kaunasból azt jelentik, hogy a vilnai kerület litván csapatokkal leendő megszállásának késedelmé arra vezethető vissza, hogy

a litván és szovjet kiküldöttek között még mindig folynak a tárgyalások a litván csapatok elhelyezése és azok számarányának kérdéséről.

Szigoru cenzurarendelkezesek Finnországban

Helsinki. (Rador.) Az országban rendkívül szigorú cenzurarendelkezeseket fogadtatottak a posta, táviró és távbeszélő forgalomban.

Dán lap cikke Lengyelország sorsáról

Kopenhága. A Politiken című dán lap berlini levelezője arról értesült, hogy november elsején proklamálják az új lengyel államot, amely területileg olyan nagy lesz, mint Bulgária. Az új állam fővárosa Varsó lesz. Hozzáteszik ehhez, hogy a lengyelországi zsidókat külön államban összpontosítják és ennek Lublin lesz a székhelye. A szilészi területeket, Kattovic várossal, valamint a volt krakkói vajdaságot a német birodalomhoz csatolják.

Harcrepülőgépeket vásárol Svédországtól

Stockholmból jelentik: A parlament mai ülésén megszavazták az előterjesztett 36 millió koronás kölcsönt. Az összeget 102 különböző típusú katonai repülőgép beszerzésére fordítják.

URANIA Tel.: 12-32.

3-kor mérs., 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Egy film, melyhez felírás nem szükséges:

„Diadalmas ifjuság”

Saját magának lesz vesztesége, ha nem látja ezt a filmet.

Holnap!

Arad két kedvencének gyönyörű filmje

„Az örök csavargó”

Wallace Beery és Mickey Rooney

Ura nagy film!

Amerikai nők

Irt: Stella Adorján

Társaságban mindig akad egy férfi, aki így interpellálja az amerikai tanulmányutról visszatért utast:

— Aztán mondd csak komám, milyenek az amerikai nők?

Vagy egy kedves hölgy kis panaszkodással a hangjában kérdezi:

— Mondja, igaz, hogy odaát szörnyen tisztelik a nőket?

Sok regényt, szindarabot, esszét írtak már az amerikai hölgyekről. Nagyon nehéz volna egyetlen cikk keretében beszámolni róluk. Mégis hadd próbáljunk róla őszinte pillanatfelvételeket nyújtani.

Szépsége

Minden képzeletet felülmúl. Arra a kérdésre, hogy igaz, hogy olyan szépek az amerikai hölgyek, nem lehet csak áradozással felelni. Még annál is szebbek és ápoltságosabbak! Ha az idegen végigsétál a Fifth avenuen, azt hiszi, hogy éppen felvonulás van szépségversenyre. A strandon ezrével lehet csodálni a jó alakú lányokat. Ez nem véletlen, hanem elsősorban higiénia kérdése. Gazdagabbak és egészségesebbek, mint az európai nők.

Kicsit a részletekről beszélve, az amerikai nők keze nem olyan szép, mint az átlag európai nőé. Ez a sok tornától, víztől és autózvezetéstől van. Egyébként minden téren tökéletesek. Pompás a foguk (az egészséges, könnyű táplálkozás diadala) és ritkán hisznek el, ami szintén a táplálkozással, a sporttal függ össze. Nem igaz az a hír, hogy az amerikai nő agyonkozmetikázza magát. Az átlag lady alig feszi magát és hetenként egyszer keresi fel a fodrászüzlettel összekapcsolt kozmetikai intézetet. Arra a naiv kérdésre, hogy mitől ilyen szépek az amerikai nők, különböző magyarázatot kapunk:

— Egészséges életmód és aránylag gondtalan élet, — mondotta egy orvos.

— A fajok észszerű kevéredésének titka, — magyarázta egy híres író.

— Mi az európai nőket szebbnek látjuk, — vélte cinikusan egy népszerű újságíró.

A hazai hölgyek megnyugtatóra költöm, hogy ha szörványosan is, de sehol olyan éktelenül csunya nő nem lehet megbámulni, mint Amerikában. Rájuk is illik Anatole France örökbecsű mondása:

— Ha egy angol-szász nő elkezd csunya lenni, nem tud megállni!

Előfordulása

Lehetséges, hogy a párisi divatkirálynők elegánsabbak, mint azok a hölgyek, akik Newyorkban, vagy Hollywoodban diktálják az elegancia iramát, bár az utóbbi esztendő hivatalos statisztikája azt bizonyítja, hogy a világ tíz lelegezsabb asszonya közül hat-nyolc amerikai. (Igaz, hogy ezt a táblázatot a párisi szabónők állítják össze és nagy szerepe van benne a ruhaszámla végösszegének is.) Annyi azonban bizonyos, hogy az átlag nő és főképpen az átlag szegény nő sokkal jobb-n és izlősebben öltözködnek, mint az európai. Ennek közgazdasági oka van. Ha a nagy párisi szalón kibocsát egy elegáns modellt és azt a newyorki társasági hölgy megvásárolja 400 dollárért, bizonyosra lehet venni, hogy pár hét múlva csaknem ugyanazzal a modellel elárasztja a piacot a konfekciószakma és akkor a heti huszdolláros fizetést gépirónó, vagy elárusítókisasszony pontosan olyan elegánsan fog megjelenni a moziban, mint a milliárdosnő. Azaz... ez nem igaz. Mert a nők azonnal észreveszik, hogy a másik nő toalettje kétszáz dollárba került-e, vagy pedig 9.95-be végkiárusításon. Ellenben sohasem veszik észre a férfiak és ezért van az, hogy a férfilátogató majdnem minden amerikai nőt elegánsnak tart.

Természetesen hajlamosak minden tulajdossra és ennek az a titka, hogy a 130 millió országban senki sem kritizálja a másiknak a különöködését. A színek harmóniája nem igen fedik az európai izlést, miután azonban a fiatal amerikai nők minden jól áll, az ember nem találja azt sem különösnek, ha a szívárvány minden színe ékesíti a fiatal testet.

Verdikt: Az átlag amerikai nő eleganciája még ha tulajdossba téved is, messze felülmúlja az európai nő eleganciáját.

Szelleme

Erre is kap a visszaérkező kényes kérdéseket: — Igaz, hogy az amerikai nők buták?

Dehogy igaz! Csak mást tudnak, mint az európaiak! Tápay Szabó László tanár uram egyszer megírta, hogy valaki fel volt háborodva, mert egy amerikai intelligens nő csak négy európai országot tudott megnevezni. A kiváló író azt kérdezte, hogy vajjon az átlagos európai nő hány országot sorolna fel az Egyesült Államok 48 országából. Ne is tessék megpróbálni hölgyeim, mert csak kudarc lesz belőle.

Műveletlenek az amerikai nők az európai kérdéseket illetően, de annál többet tudnak az otthoni dolgokról. Elismerem, hogy a college nem nyújt olyan általános ismeret, mint a magyar egyetem, viszont méltóztatásuk kiszámítani, hogy az amerikai nőknek hány százaléka jár egyetemre és hány per cent magyar lány végez felsőiskolát. Ők jól ismerik az amerikai történelmet, az amerikai irodalmat és az amerikai szociológiát. Más nem is érdekli őket. Az egyik legelőkelőbb amerikai egyetem irodalmi tanszékének professzornőjét, aki azzal kérkedett, hogy egyszer a magyar irodalomról is tartott előadást, megkérdeztük, hogy hány magyar író ismer. Nagyon zavarba jött, majd hosszas fejtegetés után kijelentette, hogy Herczeg Ferenc nagy-

Ujabb magyar-szlovák tárgyalások kezdődnek a kereskedelmi tárgyalások befejezése után

Budapestről jelentik: A magyar kormány hozzájárult a szlovák kormány arra irányuló javaslatához, hogy a két ország között részben régebbi megállapodások végrhajtásának

módozatai tárgyában, részben a két államot érdeklő egyéb rendezésre váró kérdésekben tárgyalások folytattassanak. Ezek a tárgyalások a folyamatban levő kereskedelmi tárgyalások után fognak megkezdődni.

LAPZÁRTA:

„Némi tevékenység” a nyugati harctéren

Párisból jelentik: A francia vezérkar 104. számú legújabb hadijelentése szerint a francia és német felderítő csapatok némi tevékenységet fejtettek ki. A Moseinél a franciák visszautasítottak egy német támadást.

Páris. Hétfőn és kedden a Warndt-erdő közelében német területen fekvő Oree község visszafoglalásáért a németek elkeseredett küzdelmet folytattak.

Ebben az ütközetben azonban csupán kislétszámú ka-

tonaság vett részt. Franciaországban azt hiszik, hogy a község visszafoglalására bepolitikai célokból van szüksége Németországnak.

és azért támadta az utóbbi két napon, hogy német területről teljesen visszaszorítsa a francia katonaságot. Egyébként.

Jelentősebb összecsapások nem voltak.

csupán helyi jellegű küzdelmek. A Siegfried-vonalon már igen jelentős számú katonaságot vont össze a német hadvezetőség, amellyel

bármikor nagyobb arányú támadásba kezdhet.

A német hadvezetőség továbbra is folytatja azt a propagandahadjáratot, amellyel az a célja, hogy Franciaországot és Angliát elválassza egymástól.

A front szélességében hangszórókat szereltek ott autókra és a hangszórók a francia katonaság számára propaganda előadásokat közvetítenek.

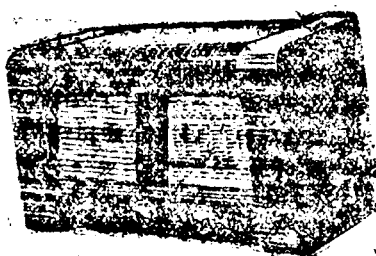
CORSO: Telefon: 20-65. MA: 3, 5, 7.15, 9.15

Elisabeth Bergner remek alakítása, az

ELLOPOTT ÉLET

Pótműsor Pótműsor!

Megérkeztek a legújabb csodás hangú RADIO szenzációk

Oriási választékunkkal mindenkit bámulatba ejtünk. Gépeinknek ma már nincs távolsága. A tengerentúli leadásokat is tökéletesen és zörejmentesen veszi. LEGMODERNEBB RÁDIÓK már 2500 leitől kaphatók.

Választhat Ön „Graetz”, „Schaub”, „Minerva”, „Eumig”, „Kapsch”, „Radione”, „Zenit” és „Imperial” rádiókból.

Minden vételkötelezettség nélkül hallgassa meg rádióinkat

Kedvező részletfizetéses feltételek!

HAMMER ZSIGMOND és FIA ARAD, BUL. REG. FERDINAND 27. Telefon 18-47.

WEYGAND

Maxime Weygand tábornok, jelenleg a szíriai francia haderő parancsnoka, aki a háború kitörése óta hol Bucarestben, hol Athénben, hol Ankarában tűnik fel, a francia katonapolitika legtitkosabb, de egyúttal legsúlyosabb vezérégyénisége. A tábornok most 72 éves. Négy év előtt mint a francia hadsereg főfelügyelője vonult nyugalomba és az új háború kitörését megelőző napon reaktiválták. Naturalizált francia. A St. Cyri akadémiát, ahol éviáratának első eminense volt, még mint belga állampolgár végezte el. Termete a közepesnél jóval alacsonyabb: 1.50 méter. Válla tulszéles, karjai rövidek. Magas homlokán ritkás szalmasárga hajat, amelyben csodálatos módon egyetlen ősz hajszál sincs. A la Napoleon viseli. Vonzó egyben riasztó két villogó fekete szeme. (A szemei többet beszélnek, mint a legendásan szűkszavú öreg katonák!) A világháború előtti évtizedekben St. Cyriben a taktika professzora, majd a világhíres katonai akadémia igazgatója. A mai francia vezérkar és a legfelső haditanács tulajdonképpen többsége tanítványa, hűve életre-halálra. Weygand buzgó katolikus és politikailag a jobboldalhoz számít. Már a háború előtt ismételtén ráolvasta a baloldali kamarában és a radikális sajtó, hogy St. Cyr a royalizmus és clerikalizmus fellelvára. Az első marneai csatában annak a gránátos hadosztálynak a parancsnoka, amelyik Kluck frontját áttörte és Páris felszabadította. Joffre ezután Foch vezérkari főnökévé nevezték ki és ebben a pozíciójában marad a világháború végéig. Foch éppen olyan hívő katolikus, mint Weygand. A fronton is minden reggel misét hallgatnak. Weygand terveit alapján verték vissza a németek champagnei támadását (1918 július 15-én) és az ő terveit alapján törté át Wrangen a német frontot Villers-Cotteretsnél (1918 július 18-án). A párisi környéki békék után Franciaország Weygandot kölcsönadja Lengyelországnak. Ő szervezi meg irtózatossá a nehézségek között az új lengyel hadsereget és haditerveit alapján verik meg a Varsó kapujáig nyomuló szovjetsereget. A tiszteletére rendezett diadalünnepe hajnalán bucsu nélkül Párisba repül. A lengyel hadiárát alatt de la Rocque alvezéres, a későbbi Tűzkereszt-mozgalom alapítója, az adjutánsa. A nehézipar jobboldali mozgalmának, a „Jeunes Patriotes”-nek tiszteletbeli tagja. A jobboldali frontharcosoknak ugyancsak Weygand a vezére. Clemenceauval eleinte „kutyamacska-barátságban” él, később a vén jakobinus szívébe zárja a „klerikális, royalista” tábornokot és emlékirataiban így ír róla: „Weygand nem kérdőjelel, felkiáltójel. Csak, mint az ördög, nyomorék, eltorzult Rengeteg rugást kapott kis korában. De katonai zseni és a szenvedély lángjának örök mécsese pislog a lelke helyén... Engem mindig végre bosszant. Válságos pillanatokban mindenre kész, a legkevesebb nála, hogy saját életét feláldozza a szent ügyért. Ugy érti a dolgát, mint senki más és kevesebbet beszél mindenkinél. Sohse lehet tudni, mit forgat a fejében, Foch talantumos és végtelenül egyszerű volt. Weygand érzékenyebb, mélyebb, titkosabb”. Ma a nyugati fronton Weygand tanítványai vezénylik a francia seregeket! Kedvence, Giraud generális, a legforróbb szakaszon, a Mosel és a Maas között harcol. Tanítványa Georges generális, aki a francia sarzsi-listán Gamelin után következik, továbbá Prételát tábornok, Billotte tábornok, Hering tábornok, Colson tábornok, Ruhrer tábornok, Garchery tábornok, Hunziger tábornok, szóval az összes hadseregparancsnok a nyugati fronton. Weygand jobboldali érzelmei dacára soha a Faubourg St. Germain feudális és royalista szalonjaiban meg nem fordult, a hölgyvilággal szemben egyébként is több, mint tartózkodó. Elutasító. Egvedül a legidősebb korosztály, a „Királyi Hölgyek Társasága”-nak teadélutánjain tűnt fel néhányszor, bár nem titok, hogy Páris grófiával, Guise herceg örökösével nincs kapcsolata. Ha ellenben Monsignore Maglione, a pápai nuncius bárhol megjelenik, Weygand tábornokot mindig a biboros közvetlen környezetében láthatjuk. És a vezérkar atyamestere a legrangidósebb francia tábornok még ma sem tábornagy. Ennek a ríktó mellőzésnek kétesértékű magyarázatával Herriot szolgált a kamarában, amikor egy jobboldali interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy Franciaország marsalljai csak hadseregparancsnokok lehetnek. Weygand pedig a világháború „grande arméiának” — csak vezérkari főnöke volt...

Az egyetem gyógyszerészeti tanszékének hallgatói csatlakoztak a Nemzeti Diákarcvonalhoz

Bucurestiből jelentik: Petre Andrei közoktatásiügyi miniszter a gyógyszerészeti tanszék hallgatóinak egyesületétől a következő tartalmú táviratot kapta:

„A gyógyszerészeti tanszék hallgatói október 24-én tartott rendkívüli közgyűlésükön lelkesedéssel határozták el csatlakozásukat a Nemzeti Diákarcvonalhoz, mert elismerik azt a gyümölcsöző tevékenységet, amelyet az Arcvonal rendeleteivel a főiskolai oktatás terén elért. Ismerjük azt a szeretetet, amellyel Ön a diákság iránt viseltetik és azt az érdeklődését, amellyel a haza javát szolgálja és biztosítja hűségünkről, valamint arról is, hogy készek vagyunk minden áldozatra a királyért, az orszáért és a nemzetért.”

A közoktatásiügyi miniszter a következő távirattal válaszolt:

„Meleg köszönetemet fejezem ki a gyógyszerészeti tanszék hallgatóinak azért az odaadásért, amellyel az ország és a király iránt viseltetnek abból az alkalomból, hogy egységesen csatlakoztak a Nemzeti Diákarcvonalhoz.”

Sportvonat Budapestre

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indul november 8-án, Budapestre visszaindul november 14-én.

Az utazás ára 1.800 lei

személyenként, oda-vissza, számozott 3. osztályú vagonokban. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. **Beiratkozási határidő november 1.**

Je'entkezés:

ROMANIA menetjegyirodában - Sándor könyvkereskedésben

(EUROPA)

szemben a megyei prefektúrával.

Feloszlatták a bolgár parlamentet

**Az új bolgár kormány külpolitikai nyilatkozata —
December 2-ára írták ki a törvényhozási választásokat**

Szófia. (Rador.) A bolgár távirati iroda jelenti: A tegnapi minisztertanács elfogadta azt a nyilatkozatot, amelynek szövegét nyilvánosságra hozták. A külpolitikára vonatkozólag a nyilatkozat ezt tartalmazza:

A kormány tovább folytatja belpolitikáját egy külföldön, mint a belföldön. Ezt a politikát az utóbbi évek eseményei alapozták meg. Összint békét kíván Bulgária és azt óhajtja, hogy minél jobb viszony fejlődhesen szomszédaival és a többi államokkal is. A kormány szilárdan el van

határozva a semlegeségi politika további fenntartására, mert ez felel meg legjobban a bolgár nép érdekeinek. A jövőben is fenn fogják tartani a jó és baráti viszonyt a nagyhatalmakkal és a többi országokkal.

Szófia. Boris király feloszlatta a bolgár képviselőházat. Az új választásokat két hónapon belül megtartják.

Szófiából jelentik: A törvényhozási választásokat december 2-re tűzték ki. (Rador.)

Tovább bonyolódik a „City of Flint” ügye

Washington. (Rador.) Az amerikai „City of Flint” hajó elfogását Cordell Hull erőszakos cselekménynek jelentette ki. Moszkvai jelentés szerint a hajót a németek fogták el, akik új legénységet alkalmaztak és a német zászlót vonták fel. Hull nem ismeri el az oroszoknak azt a jogát, hogy a hajót lefoglalhassák és politikai körökben biztosra veszik, hogy az amerikai kormány kérni fogja a szovjet kormányt, engedje szabadon a hajót, ha ezt önszántából nem tenné meg. Az Egyesült Államok álláspontja az, hogy a hadviselőeknek nincsen joguk elfogni egy semleges hajót abban az esetben ha az 50 százaléknál kevesebb duóru rakományal rendelkezik. Elszállíthatják a hadviselő államok valamelyik kikötőjébe, de semmi esetben semleges kikötőbe. Hull kijelentette, hogy a „City of Flint” rakományának csak egészen kis része volt hadi dugáru.

A New York Herald Tribune e kérdéssel foglalkozva megállapítja, hogy az eset „diplomáciai dinamittal” telt, de nyugalommal és hidegvérrel kell azt kivizsgálni.

„Meg kell változtatni az angol katonai szabályzatot, mert

ha a férj tiszt és a feleség közlegény,

nem érintkezhetnek a nyilvánosság előtt egymással

Londonból jelentik: Az alsóház egyik legutóbbi ülésén Dingle Foot képviselő, aki tartalékos tiszt, meginterpellálta a hadügyminisztert. Elmondta a képviselő, hogy a felesége is katonai szolgálatot teljesít és közlegényi sorban tagja az angol területiális hadseregnek.

A szolgálati szabályzat megtiltja az angol hadseregben a tiszteknek, hogy legénységi állományu egyénekkel nyilvános helyiségekben mutatkozzanak. Azt is megtiltja a szabályzat, hogy legénységi állományu egyén polgári ruhát öltönn. Most az a helyzet állott elő, — mondotta a képviselő, — hogy feleségemmel nem tudok elmenni egy étterembe.

Az angol lapok egyelőre nem közlik még Hore Belisha hadügyminiszter válaszát az interpellációra.

Kihalt-e végleg az Arpád-dinasztia?

— Négy család körül folyik a vita —

Genéből jelenti a Magyar Távirati Iroda: A Tribune de Geneve cikket közölt gróf Crouy-Chanel István haláláról, aki a magyar államvasutak alkalmazottja volt és azt állította, hogy az Arpád-dinasztia leszármazottja. Családiának francia ága a háború után lépéseket tett előkelő származása elismerésére érdekében, de a dolog annyiban maradt.

Érdekesnek tartja a cikk, hogy jöllehet a

magyar rendek annak idején megállapították, hogy az Arpád-ház férfi-leszármazott nélkül maradt, a 18. században négy család is azt vitatja, hogy az Arpád-ház férfi-ágának leszármazottja. Ezek a következők: a **Drummond-család**, amelynek leszármazottja Sir Eric Drummond, a Nemzetek Szövetségének előbbi főtitkára, a Humpre francia hercegi család, Francois Croy és a Crouy-Chanel-család.

FORUM filmszínház. Tel.: 20-10.

MA Walt Disney színes filmscédája.

»Hóieherke és a hét törpe«

Angol verzió.

ROMAN és FOX-híradó a legújabb eseményekkel.

Előadások: 5. 7. 15 és 9. 15. — 11.30 és 3-kor matiné, olcsó helvárakkal!

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőny cím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Egész évre... 840 le || Negyedévre 210 le
Félévre... 420 le || Egy hónapra 70 le

Bernard Shaw végrendelete

Bernard Shawról köztudomású, hogy hosszú ideje nem eszik húst. Az utóbbi időben sokat betegeskedett és orvosai figyelmeztették, hogy nem állnak jól az életéért, ha legalább hébe-hóba nem eszik egy kis húst. Erőltetnie kell a szervezetét és az idegeit. Shaw nyilvánosság előtt válaszolt orvosainak. Földi létem — mondja — fordulóponthoz érkezett. Orvosaim kijelentik, hogy hallandók továbbra is megajándékoznak az élettel, de ennek az a feltétele, hogy ennem kell — bilszketek. En azonban nem vagyok hallandó erre, mert a halál mégis csak szebb, mint a kaunibálizmus. Végrendeletemben már rendelkezem is temetésemről. Koporsómat ne kövesse a gyászolók hosszú kocsisora, kísérjenek ökrök, bikák, sertések, kacsák és egy kis akváriumban kedves, ugrándozó élő halak. Viseljenek gyászszallagot annak az emlékére, aki inkább kész volt itthagyni ezt a földi életet, semhogy feláll azokat, akik társai a teremtsében. Szép lesz ez a temetési menet — fejezi be gunyolódását Shaw — amelynél ragyogóbbat Noé bárkája óta el sem képzelhetett senki.

— ROMÁNIA MEGHATALMAZOTT MINISZTERE KIHALLGATÁSON JELENT MEG AZ OLASZ KÜLÜGYMINISZTER ELŐTT. Rómából jelentik: Clano gróf külügyminiszter szerdán kihallgatáson fogadta Bossy-t, Románia meghatalmazott miniszterét. (R.)

— Decemberben valószínűleg összeül a Népszövetség. Londonból jelentik: Londoni politikai körökben kijelentették, hogy minden valószínűség szerint a nemzetek szövetségének tanácsulását Genfben december hónap elején tartják meg. (Rador.)

— Tíz nagygyűlést fog rendezni az országban a Nemzeti Újjászülés Frontja. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Újjászülés Frontja az országban tíz nagygyűlést rendez a mozgalom kereteinek teljes kiegészítése után. Nagygyűléseket fognak tartani a tartományi székhelyeken a kormány tagjainak részvételével. A kormány tagjai a kormány által tervezett újabb törvényekről fognak beszélni. Hasonlóképpen gyűlések lesznek a megyékben, a járási székhelyeken és a nagyobb községekben is.

— A német sasrenddel tüntette ki Hitler vezér Tiso szlovák államelnököt. Berlinből jelentik: Hitler kancellár Tiso szlovák államelnöknek a német sasrenddel kitüntette. (Rador.)

— Géprombolók ellen védik a Newyorkban horgonyzó angol és francia hajókat. Newyorkból jelentik: A Queen Mary, valamint a newyorki kikötőben horgonyzó angol és francia hajók a mai naptól kezdve szigorú rendőri ellenőrzés alá kerültek, miután a hatóságok géprombolási kísérletet lepleztek le.

— Lebontják a kassai csehszlovák emlékoszlopot. Kassáról jelentik: Kassa város törvényhatóságának kisgyűlése ülést tartott, amelyen a polgármester előterjesztést tett arra nézve, hogy a Színház és a Dóm között levő csehszlovák emlékoszlopot bontsák le. A kisgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

— Hatalmas esőzések Dalmáciában Belgrádból jelentik: Középdalmáciában napok óta hatalmas esőzések vannak. A kár igen jelentős. A nagy esőzéseknek eddig kilenc halálos áldozata van. (Rador.)

— Hetvenmillió leva Szófia légvédelmének megszervezésére. Szófiából jelentik: A bolgár főváros vezetősége 70 millió levát fordít gázálarok beszerzésére és menedékhelyek építésére.

— Aradra még nem érkezett meg az idegenek felülvizsgálására vonatkozó utasítás. Egyik legutóbbi lapszámunkban közöltük azt a belügyminiszteri rendeletet, amely az idegenek felülvizsgálására vonatkozik és amely november elsején kezdődik meg. Az állambiztonsági hivatal erre vonatkozólag közli az érdekeltekkel, hogy az aradi rendőrkészletre, mindegyikre még nem érkezett meg a kérvények és szükséges iratok benyújtására vonatkozó utasítás. Ha az erre vonatkozó utasítás megérkezik, az állambiztonsági hivatal lapok után közli ezt az érdekeltekkel.

— SZERDÁN ISMÉT KÉT IZBEN HANGZOTT FEL ARADON A LÉGOLTALMI RIADÓ. Délután négy órakor a sziréna elhangzása után példás rendben vonult a város lakossága a légoltalmi fedezékek és óvóhelyekre. Fél órán keresztül tartott a gyakorlat, majd a szirénajelekre és harangszóra a város ismét felöltötte rendes hétköznapi képét. Este fél nyolc órakor hangzott fel másodikban a jeladás. A közvilágítás teljesen megszűnt és a lakások ablakai is elsötétültek, a járókelők a légvédelmi helyekre vonultak. Nyolc órakor fejeződött be a szerdai gyakorlat. A hatóságok meglepődéssel állapították meg a gyakorlaton megmutatkozó példás rendet és fegyelmet.

Urlasszonyokat, leányokat rövid idő alatt megtanított szabni, varrni a pesti Nagai módszere szerint. — Virág nődivatszalon. u. Neuman-ház, a Dacia mellett.

— November 12-ikén kerülnek kiosztásra a buzaverseny díjai. Az aradi mezőgazdasági kamara közli, hogy a megyei buzaverseny október 26-ra tervezett díjkiosztását november 12-re halasztották a földmívelésügyi minisztérium intézkedésére. November 12-ikén kerül tehát kiosztásra a legjobb aradmegyei gazdák között a minisztérium által kiírt 68 ezer lei.

— Az új vasútiépítési munkálatok. Bucurestiből jelentik a rádió hírszolgálat: Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter és Ion Macovei, a CFR vezérigazgatója irányítása mellett a CFR munkaszervezete megkezdte a tervezett vasútiépítési munkálatokat a következő utvonalakon: 1. A Déva és Brád közötti aranybánya vidéken. 2. A Nagyváradi-Bucuresti közötti vasútvonalnak Anahidán való modernizálásán. 3. Fogaras megyében az egyik szárnyvasút átépítésénél.

Legolcsóbb temetkezési vállalat a
KLUG TESTVÉREK Bul. Reg. Ferinand 37
Saját készítmények.
TELEFON ARAD: 14-30. TEL. UJARAD: 20-22.

— Benes újra — főszerkesztő. London. Az angliai „cseh-szlovák” hetilap első száma megjelent Londonban. A lapnak Benes a tulajdonosa és főszerkesztője.

— EGY IR FALU HARMADRÉSZE HADIÁLLAPOTBAN VAN NEMETORSZÁGGAL. Londonból jelentik: Pettigo nevű ir falunak nagy nevezetessége, hogy az 500 lakosból álló falu egyharmada hadiállapotban van a németekkel, míg kétharmad része semleges. Ugyanis a háborús harmad Ulsterhez tartozik, míg a kétharmad ir szabadállam határába esik. Ebből a különös földrajzi fekvésből következik aztán, hogy míg a falu egyharmada betartja az általánosan elrendelt éjszakai leszállást és minden világot kiolt, a semleges másik oldal nyugodtan kiállítja uccáit és a lakásokat. Biztonság okáért annyit még is megtesz a semleges rész is, hogy légiriadó esetén szintén elsötétíti mindent, így mégis biztonságosabb a falu megvédése.

— Negyvenmillió lejt örökölt egy constantai asszony Amerikában elhunyt nagynénjétől. Constantából jelentik: Delin Mária, constantai asszony Detroitban élt nagynénjénél, aki 1900-ban vándorolt ki az Egyesült Államokba, 40 millió lejt örökölt.

Végkiárusításból len- és pamuvásznakat, kimaradt asszianeműeket lakáson árusítom.
I. GRÜNBERGER Moise Nicora-u. 1. sz. I. em.

— Letartóztatták a sinaiai kaszinó két krupiját. Sinaiából jelentik: Albulescu és Manolescu krupiját a sinaiai kaszinóban elkövetett csalás miatt letartóztatták.

— Egy millió a cigánykaraván egyik szekérében. Bucurestiből jelentik: A város közelében megtelepedett cigánykaravánnál a rendőrség a csendőrséggel karöltve kiszállt a helyszínre, ahol rövid vizsgálat után az egyik szekérben több mint 1 millió lei értékben bankjegyeket, aranyat és ezüstöt találtak.

Társasulazás, oh...

— Legjobb megnézni a prospektust. Ha ma csütörtök van, akkor Párisban vagyunk...

— NAGYVÁRADON ENGEDÉLYEZTÉK A MAGYARNYELVŰ LÉGVÉDELMI ELŐADÁSOKAT. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad városi házára kedden délelőtt miniszteri leirat érkezett, amely közli, hogy ezáltal Nagyváradon is magyar nyelven tarthatók meg a légvédelmi előadások. A miniszteri leirat vétele után dr. Chirila polgármester magához kérte Fildan főzsefet, a MONT-iroda vezetőjét és megbeszélte vele a magyar nyelvű légvédelmi előadások előkészítését. A város a napokban hivatalos közleményt bocsát ki, amelyben közölni fogja, hogy milyen helyiségekben és sorrendben tartják meg a magyar nyelvű légvédelmi előadásokat. A magyar nyelvű légvédelmi előadások tartását a Magyar Népközség közbenjárására és a magyar sajtó többszöri sürgetésére engedélyezték.

— Branly 95 éves. Párisból jelentik: Edouard Branly, a drótnélküli táviró feltalálója, tegnap töltötte be kilencvenötödik életévét. Az agg tudós most is folytatja kísérleteit és kijelentette, hogy még szerepelne valamit feltalálni, amivel hasznára lehetne hazájának.

— Ezután az összes törvény- és rendelettervezeteket miniszterközli bizottság elé terjesztik. Bucuresti. (Rador.) Minisztertanácsai jegyzőkönyv jelent meg arról, hogy ezután az összes törvény- és rendelettervezeteket egy miniszterközli bizottság elé kell terjeszteni, mielőtt azok a minisztertanács elé kerülnek. A bizottság tagjai Iamandi, Bujoiu, Ghelmegeanu, N. Constantinescu, Cornateanu, Ralea és Magureanu miniszterek és az a miniszter, amelynek tárcájához a tervezet tartozik.

— ŐSKORI LELETEKET TALÁLTAK LOWITZENÉL A MEGSZÁLLÓ NÉMET CSAPATOK. Már a német csapatok lengyelországi előnyomulásának során is híre kelt annak, hogy a hadiárat során a német csapatok értékes régiségi leletek baktak. A leletek felidézéseinek részleteit a következőképpen írja le a Völkischer Beobachter: Karl Walter régész, mint az előnyomuló csapatok utóvédjének egyik századparancsnok főhadnagya, érkezett Lowicze közelebe. Itt feltűnt neki néhány furcsa domb és kő s pihenőidőben ásni kezdett a katonákkal a kijelölt helyen. Csakhamar értékes leletek kerültek napfényre, régi górmán kések, láncok és csontvázak. Jelentette az esetet a parancsnokságnak, amely Karl Walter századát kikapcsolta az utóvédből és a leletek további feltáráására adott parancsot. A további ásások még igen sok értékes régiséget hoztak felszínre. Abból, hogy a sírokban női csontvázakat is találtak, valamint háztartási eszközöket is, arra következtetnek, hogy Lowitzenél állandó őskori germán település volt.

— Ismeretlen adakozótól vagyont érő nyakéket kapott az angol Vörös Kereszt. Londonból írják: Az angol lapok valamennyien hozzák a titokzatos adomány híreit, amely ismeretlen adakozótól a napokban érkezett az angol Vörös Kereszt címére. A nagy feltűnést keltett aláírást egy XVI. századból való nyakék, melynek gyémántköveit 30.000 font sterlingre becsülik a szakértők. A British Musical Journal feladja a kérdést olvasóhoz, hogyan gondolják az ajándék értékesítését. Az olvasók valamennyien a drága nyakék hivatalos kisorsolása mellett foglaltak állást és így minden valószínűség szerint külön állami engedéllyel kisorsolás után értékesítik a nyakéket.

— Öngyilkossági kísérlet az Alsótemetőben. Fábán Etel, fiatal aradi háztartásbeli alkalmazott tegnap délután öngyilkossági szándékból az Alsótemetőben véronállal megmérgezte magát. Esméletlen állapotban találtak rá az aralárók, akik értesítették a hatóságokat. A szerencsétlen lányt beszállították a kórházba, ahol gyomormosást végeztek rajta. Súlyos állapota miatt még nem lehetett kihallgatni és így egyelőre nem tudják az öngyilkossági kísérlet okát. A háztartásbeli alkalmazott állapota válságos.

— Eljegyzés. Kun Rózsi (Pankota) és Márton Ignác (Arad) jegyesek.

— Meglopott variási gazda. Csernetzki Mihály, aradmegyei, Varias községbeli gazdálkodó bejelentette az aradi rendőrségen, hogy meglopták. A panaszos elmondotta, hogy különböző bevásárlások céljából szekéren Aradra jött. Amíg szekérét a piac tértől őriztetlenül hagyta, ismeretlen tettesek különböző holmikat elloptak a kocsirol. A rendőrségi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a lopást Szabad Lázár, Szézőtarei-ucca 38. és Matei Irina cigánytelep lakosok követték el, akiket őrizetbe vette a rendőrség.

— Klubközi tekeverseny Aradon. Október 27., 28. és 29-én a Nagy Béla-féle vendéglőben klubközi és egyéni tekeversenyt rendeznek az aradi teke-egyesületek. Pénteken este 8 órakor a Transilvania csapatversenyét bonyolítják le, szombaton este fél 10 órakor a Prieten és Tricolor csapatai mérkőznek, míg vasárnap délelőtt fél 10 órakor a Metalurgisti és a Portuna csapatainak versenyét bonyolítják le. Délután pedig az AAC és Infratirea játéka következik. A csapatversenyek előtt és után kerül sor az egyéni versenyek lebonyolítására. A verseny győztesait értékes díjakkal jutalmazzák.

Részletes jelentések az aradi népközségi gyűjtőakció, továbbá az aradi asztalosiparosok segélyakciójának eredményéről a józseffalvai tűzkárosultak javára

A józseffalvai tűzkárosultak felségítésére Aradon lefolyt népközségi gyűjtőakció első része lezárult. Ezzel kapcsolatosan dr. Parecz Béla, a Népközségi központ által az aradi gyűjtőakció vezetésére felkért szervező bizottsági elnök az alábbi kimutatást bocsátotta az aradi sajtó rendelkezésére a népközségi gyűjtőíveken befolyt összegekről:

Általános Takarékpénztár 1000 lei. Aradmegyei Takarékpénztár 1000. Bánáti Bankgyűjtés 500, dr. Parecz Béla 300, dr. Parecz György 200, Czeglédi Bálint 100, Szathmáry K. Antal 200, B. 200, Nagy Károly 200, Mang Ilona 200, Várady József 50, Pálkás Margit 100, Hajdara Lajos 100, N. N. 100, Maetz Tíczy 50, Halasv Mátvás 20, Siket Bálintné 20, Arvay Sándor 20, Bokanics Erzsébet 10, Herold Gyula 100, Steinhübel Lajos 20, Békésy Sándor 12, Szalay Kálmán 100, özv. Kinczel Gusztávné 100, Farkas Erzsébet 10, Ivacki 100, Robinek 30, N. N. 10, N. N. E. 50, Franck Margit 20, Dragan János 30, dr. Szegő Hugó 20, Kovács 20, N. N. 50, Dalcs Lajos 50, Habberger 50, Szenes Mihály 10, N. N. 50, Heszedt 5, Czene 10, Shussau Giza 10, Lengyel János 15, Harkó István 10, Hainó 10, Juhász Rózi 10, Karadina 10, Horváth József 5, Dúpák János 50, Zirlek Béla 50, Varga József 20, Leterna József 10, Zetvák Károly 20, Pelcz Mária 20, Bauer Giza 20, Benkő Béla 20, Tamás Lajos 20, Lészey Tibor 40, Papp László 50, Szász Ferenc 10, Csáki Andrásné 20, Neiszer Ferenc 20, Békéssy Gyuláné 10, Riszti Sándor 10, Störeula Margit 10, Czegléd Józsefné 10, Prász 10, Nernelt Ádám 30, Medve Mihály 15, Simay 5, Kálnok Dénes 25, Graef Mária 50, Tokody Marika 50, Fakusky Béla 100, Kaszás Jánosné 50, N. N. 20, Mikon 20, Weir 30, N. Vendely 50, Mencer Károly 20, Fischer Béla 20, Szöllősi Lajos 20, Czák Katalin 10, Baranyi Sári 20, Bérczy László 20, Németh Ferencné 10, Kovács Miklós 50, Groza Gheorghe 50, Tamás Józsefné 10, Damianov Lázár 4, N. N. 20, Szabó 10, Jäger 5, Novákovi 5, Rosenzweig 10, Onitz Ilés 5, Terbanca R. 20, Ferencziné 6, Cilan Ica 5, Kele 5, Gurban 5, Bartha 5, Velezi 4, Nisztor 2, N. N. 2, Puterity 5, Musca 5, Bocsa Gheorghe 10, N. N. 2, Papp Sándor 10, Grecsner 10, Agoston Antalné 5, Boár 5, Megyeri Sándor 10, Tószilov 5, Stoian 5, Viancu Sofia 3, N. N. 5, N. N. 5, Panek-estvérek 20, Vig Halaszok 40, Barabás József 10, Stat Vincéné 10, Zimmermann 10, Horváth József 15, Ferenczy 10, N. A. 20, özv. Eszenviné 5, Horváthné 5, Sz. M. J. 5, N. J. 10, Ballna 5, N. N. 10, Barki 5, Milos Ferenc 5, Fekete Jenőné 20, Iovita 2, Simon 5, L. Zorich 5, Szilvárv János 20, Korodi Erzi 10, N. N. 10, N. N. 10, Borbély J. 50, Breznik István 5, Pinter István 10, Sablici Vinosara 3, Sablici Vladimir 2, Kolesné 2, Stollné 2, Szabó Gyula 10, Czeller József 20, Komlós Pál 20, Wolf József 20, Reinmüllerné 5, Pozsik János 5, N. N. 10, Benkő Albert 10, N. N. 5, Kiss Mihályné 5, Csont Mihály 55, Almássy 10, Matekovits László 5, Beran Deme 5, Juhász István 5, Gy. M. 25, Matia Ilona 4, N. N. 5, Matkó 6, Cilsa George 10, Nagy N. 5, Renner Katalin 10, Ferenczné 5, Todán Gy. né 10, Hozdovits 5, Sztojka Károly 25, Princz Viktor 100, M. 5, N. N. 10, Zombori 20, Virágh J. 10, Kozák J. 50, Husztig 10, Tomak Károly 5, Horváth Antalné 5, Csipű József 20, Dienes Mátvásné 5, özv. Csibi Péterné 10, Nagy József 10, Dókáné 10, N. N. 6, Seprenyi Ferenc 10, Ujvári 4, Kocsik István 20, Balogh 5, Hamza Juliska 12, Gaba Ferencné 9, Zoller 50, Lantos József 20, Szász József 50, Szabó Sámuel 5, Borbély István 50, Barák Lukács 10, M. M. 5, Pika Sándorné 6, N. N. 5, Serétes 5, Tura Lajos 5, N. N. 10, Csiszter Józsefné 50, N. N. 5, Méreg 6, Zöllner N. 50, Rédev 10, özv. Vancsik Jánosné 5, Erdélyiné 5, Nagy Géza 6, Janolt József 10, Légrady Károly 5, Csurgai Dénes 25, Andor Agoston 6, Fokányi Péter 10, Kardos János 10, Tóth Erzsike 15, Barhláné 20, Zöldi Márton 5, Barabás Jenő 10, Horváth Bandi 10, Kiss Géza 15, Molnár Imre 10, Csek Lajos 15, Hajós Péter 10, Varga Béla 8, Csapó Ilona 10, Szabó 50, Szabó Janka 10, Szabóné 5, Nagy János 50, Kozma Béla 30, Kozma Sándor 20, Mandits István 15, Asztalos József 20, Jakab András 15, Voitka Mária 5, Vajda Antal 5, Gacsik Otília 5, Mandist József 20, Tóth János 10, Wild József 10, Barabás Vilmos 10, Pap Tibor 10, Hafner Péter 10, Bruckner László 10, Szalot Albert 50, Reichel Józsefné 100, C. D. 20, Kőrösi Erika 50, Rózsafűzér Egyet 100, szentpáli gyűjtés 150, Sarusi Ferenc 100, Gruber Imréné koszorúmegváltása címén a textilgyári tisztviselők 450, dr. Krenik 200, Kövér 150, Gammer György 150, Vella Géza 50, Wild Ferenc 100, Aconiu Vasile 50, Lang Ádám 50, N. N. 40, Bruckner Albert 40, Szabó Géza 40, Csáky Gyula 50, Martics János 50, Pöcker István 20, Lészay Endre 20, Tell Ágoston 100, Schmidt Miklós 100.

bó Géza 40, Csáky Gyula 50, Martics János 50, Pöcker István 20, Lészay Endre 20, Tell Ágoston 100, Schmidt Miklós 100.

Az aradi asztalosiparosok segélyakciójáról

Az aradi asztalosiparosok példás lelkesedéssel vállalkoztak Reinhart Gyula vezetésével a tűzkárosult józseffalvai házak ajtó- és ablak-faanyagának előteremtésére és az asztalos munka elvégzésére. Reinhart Gyula elnök kimutatását a következőkben adjuk:

Pénzbeli adományok:

Aradi Textilpar Rt. 3750 lei, N. N. fámegváltás 3000, N. N. 1000, Lengyel Lőrinc 500, Ardealul 500, Abel Gyula 300, Róth István 300, Steinfeld és Herskovits 300, Hönig Frigyes 300, Vámos Miklós 300, „Irca” 300, Bakács Miksa 100, Iparos Temetkezési Egyet 850, Pálkás Kálmán 200, Schutz I. 200, Friedmann Simon 100, Czegléd Lajos 100, Weisz István 100, Kubick Ernő 100, Miloszláv János 100, Hozsodár Miklós 300, Révész Ignác 150, Messer Ferenc 100, Aradi Iparosok Hitelszövetkezete 850, Mercur Áruhitelosztály 850, Hirsch Jenő 100, Zombory Gyula 100, Pollák Jenő 100, Valenta Gyula 100, Salamon Lajos 100, Guntzev Tivadar 100, Szmuthy Pál 100, Eisele 100, Glésinger 100, Krámer 50, Soltész 50, Merkler 20, Hubenyl 20, Weinberger 20, Viznyiczai 50, Kosminsky 50, Goda 30, Flischer 50, Corvin 20, Metzl 20, Berger 20, Nagy 10, Darvas 20, Ocskay 50, Mencer 50, Róna 50, Hunia 30, Mayer 50, Popper 50, K. P. 20, Matuz András 100, Fehér Testvérek 100, Aradi Közlöny 100, Schwartz Ármán 100, Meer Mór és Fia 100, Zahoránszky Rezső 100, Prokopetz József 100, Oláh Mihály 100, Szalinszky Lajos 100, Herzfeld Bruder 50, Dukász 100 lei. Készpénzadomány összesen 17.530 lei.

Természeti adományok:

Iritz Béla 4 kg. firnisz, Meer Mór és Fia 4 kg. firnisz, Steinitzer M. 4 kg. firnisz, Fischer Ármán 4 kg. firnisz.

Asztalosmunkát a következők végezték ingyenesen:

Uzsora István 15 ajtó és 15 ablak, Czeller Jenő 9 ajtó és 9 ablak, Nagy Károly 6 ajtó és 6 ablak, Faller Gyula 9 ajtó és 9 ablak, Kreis Sándor 6 ajtó és 6 ablak, Molnár Antal 6 ajtó és 6 ablak, Csatlós István 9 ajtó, Vincze Agoston 9 ablak, míg Perweiller Lőrinc asztalos gépeivel 15 ablak és 15 ajtó gépmunkáját végezte el.

A következő mázoló-iparosok végezték alapfestő munkát ingyenesen:

Grünbaum Mór 24 ajtó és 24 ablak alapfestése festékekkel, Megyeri Ferenc 21 ajtó és 21 ablak alapfestése festékekkel, Nagy Sándor 15 ajtó és 15 ablak alapfestése festékekkel.

A gyűjtésben a következők vettek részt: Bakács Miksa, Horváth József, Matuz András, Pálkás Kálmán, Hirsch Jenő és Zombory Gyula.

Az akció eredményét, 60 darab ajtót, és 60 darab ablakot gondosan elkészítve, alapfestéssel alapozva, e hó 19-én feladtuk vasúton teherárúként Józseffalvára, dr. Németh Kálmán rom. kath. plébános címére.

Negyvenkétezer lei pénzbüntetés három aradi kereskedő ellen az árelenőrzési rendelkezések megszegése oimén

Temesvári tudósítónk jelenti: A temesi helytartóság mellett működő árelenőrző bizottság tegnap ülést tartott dr. Ciupe Gheorghe vezértitkár elnöklétével. Az árelenőrző bizottság több aradi kereskedő ügyét tárgyalta, akik nem tartották be az előírásokat. Egy aradi hentes, aki nem függesztette ki az árszabályzatot 8000 lei pénzbüntetésre ítélték, egy csemegekereskedőt 30.000 lei pénzbüntetésre ítélték az árelenőrző bizottság, míg egy piaci árust 4000 lei pénzbüntetéssel sújtották az árszabályzat kiügyesztésének mellőzése miatt.

— Tanácskozások a királyi helytartóságon. Temesvári tudósítónk jelenti: A királyi helytartóságon tegnap délelőtt megjelent Dragalina Cornel tábornok hadosztály parancsnok, aki Maria Alexandru dr. királyi helytartóval folytatott beható tanácskozásokat. A helytartó előtt megjelent dr. Faur Livius munkáügyi vezérfelügyelő is, aki jelentést tett a folyó ügyekről.

— Ellopták 60 ezer lejt — felakasztotta magát. Temesvárról jelenti: Bittenbinder Erzsébet gyarmatai földmivesasszonyoknak házából néhány napja hatvanezer lejt ellopták. Két nappal később a tetteseket sikerült elfogni, a pénzt azonban már nem tudták visszaszerezni, mert a tolvajok elköltötték. Bittenbinder Erzsébet erre elkésredésben felakasztotta magát.

— Megakadályozzák a temesvári lánegvár ruszkabányai üzemének elköltöztetését. Temesvárról jelenti: Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a ruszkabányai gyárat, mely a temesvári lánegvár tulajdona beszüntetik. A lánegvár a gépeket Temesvárra akarja hozatni. A munkások jogvédelmet kerestek dr. Maria Alexandru királyi helytartónál, aki utasította a gyárat, hogy az üzemet ne szüntesse be. Most azután a munkaügyi miniszter szigorúan utasítást adott a ruszkabányai csendőrségnek, hogy mindenképp akadályozza meg a gépek elvitelét. Utasította a miniszter dr. Faur Livius vezérfelügyelőt, hogy folytatson tárgyalásokat a gyárral a munka továbbfolytatása érdekében. Ha a gyárvállalat erre nem hajlandó, úgy a gyárat kiberlik és a bérlőknek nagy kedvezményeket adnak, hogy az üzem életképes lehessen.

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák „CONCURENTA” „Mihaleczky Sándor” asztalosnál
Bulevardul Regele Ferdinand 15.
A luteranus templommal szemben.

— Másfél évi fegyházra ítélt a marosvásárhelyi büntetőtábla egy közrendőrt, aki ráfűtött felelőssége Marosvásárhelyről jelenti: Manciu Vasile volt közrendőr ügyével foglalkozott a marosvásárhelyi büntetőtábla. Még a múlt év januárjában történt, hogy Heller János nyárádszentlázslói lakost éjszaka Manciu Vasile megállította és felelősségre vonta a város főterén azzal, hogy a fiatalember nem köszön neki. Szóváltás közben a rendőr megverte Hellert. Heller a kellemetlen kaland után befért egy vendéglőbe, ahol békével kellett találkozni. Békével egy Teodor nevű rendőrtisztrel ült együtt. Heller János elmesélte nekik kalandját. Néhány perc múlva Manciu is megjelent a vendéglőben. A rendőrtiszt felelősségre vonta az uccai támadást, Manciu azonban tiltakozott az ellen, hogy ítéltetve volna a fiatalembert. A rendőr ezután ellátta a helyiséget de nem sokára rendőri feladatul állapotban visszatért. Annnyira látszott rajta a harag és a düh, hogy a vendérek hiedten ugrottak fel az asztaloktól. Az iedelem indokolt is volt, mert a rendőr szolgálati revolverét ráfogta Teodor rendőrtisztre s elűtötte a fegyvert. A revolver szerencsére csüörtököt mondott. Bár az idősebbik Heller rávetette magát Manciuira, de az másodszor is elűtötte a revolvert s a fegyver most elcsúszott. A golyó a rendőrtiszt halálába hatolt és súlyos sérülést okozott. A büntetőtábla előtt Manciu Vasile azzal védekezett, hogy a rendőrtiszt állandóan üldözte őt s erős felindultságában követte el a merényletet. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével másfélévi fegyházra ítélt Manciu.

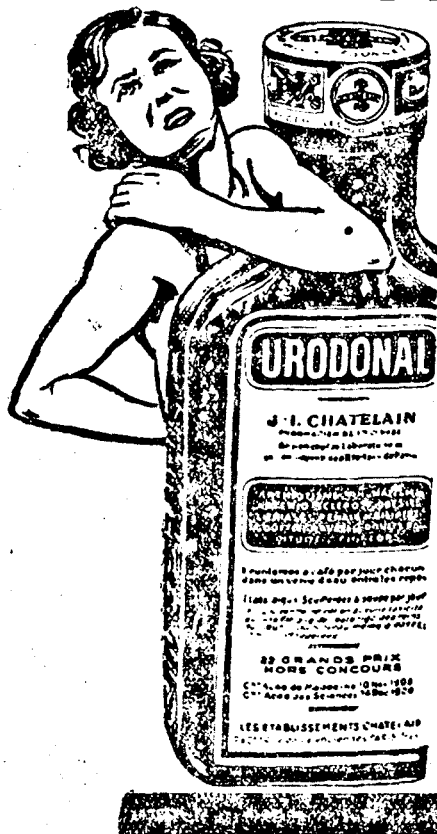
— Jódinturával mérgezte meg magát egy fővárosi fodrász. Bucarestből jelenti: Castrin Herescu husz éves. Cantemir-ucca 82 szám alatt lakó fodrász szerelmi bánatában jódinturával öngyilkosságot kísérelt meg. Állapota nem súlyos.

— Brion: Medici Lőrinc. Egy forró és nagy korzakban, az olasz rinascimento levegőjében élt: s a kor trópusán heves találatból színes és pompázó élet sarjadt ki. Színes és pompázó, de ugyanakkor mélyen tragikus és szomorú élet is, amelyet a nagyság örök magányossága árnyékozott el. Brion pompás könyvben megkelevení a kor, a reneszánsz Firenze, megélevenínek az emberek, a kalmár és uralkodó Medici család a lelkes és buzgó nép, diplomata rapok és állatnő diplomata a nagy ellenlábás Savonarola. Fő nagy, mozgalmas dráma pereg le előttünk, közönségében pedig ott áll groteszk fejével, ragyogó szellemével és hányatott sorsával Medici Lőrinc. Igazi tragikus hős, mert gazdag volt, hatalmas volt, okos volt, élmiszertő volt és mégis boldogtalanul kellett megélnie. Brion: Medici Lőrinc az Athenaeum Előregény sorozatában jelenti meg, mint pl. Maurois: Chateaubriand, Ludwig: Roosevelt, Brion: Attila, Bainville: Napoleon, Mauriac: Jézus, stb. stb. A sorozat legközelebbi kötete Szentimre J. Jenő: Kőlcsey Ferenc regénye lesz. Brion: Medici Lőrinc szén kiállításban, vászonkötésben 178 — lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár Kérle az Athenaeum újdonságainak jegyzékét.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
WEISZ gyógyszerár, Piata Avram Iancu 12.
IANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1.

Budapesten, Apponyi-térnél
Belvárosi-Pensio
IV., Veres Pálné-u. 10. Főlem. Tel. 383-565.
Hideg-meleg folyóvizet, közp. fűtéses szobák.
HOTELRENDSZER: szobák ellátás nélkül is igényelhetők. Szolid árak.

Jaj! hogy fáj a válam!

Ha a húgysav túlságosan felhalmozódik a szervezetben, kristályokat képez, amelyek, szurják az ízületeket, és olyan súlyos fájdalmakat okoznak, hogy tönkreteszik az ember közérzetét, sőt súlyos háttal lehetnek magára a szívre is. A húgysav sohasem szabad stagnáljon a szervezetben. Sajnos azonban az ülő-életmód, kimerültség, megerőltető munka mindmennyi akadály a húgysav rendszeres kiválasztásának és eltávolításának, tehát egy komoly kezelést kell igénybe vennünk, hogy fejlődése arányában megszabadulhassunk a húgysavtól. Ezt nagyon egyszerű módon elérhetjük az Urodonal rendszeres használata által. Az Urodonal — amióta csak létezik — hírneves orvosok rendelik és ajánlják, mert biztos és állandó hatása közismert. Szedjen minden nap egy kanálkával egy kevés vízben... ez egyszerű, kényelmes és feltétlenül hatásos.

URODONAL

megakadályozza a húgysav felhalmozódását

Kapható: gyógyszerterekben és drogériákban

SPORT KOZLÖNY

Legjobb összeállítású csapatával érkezett Aradra a Carpati együttese

Pontban két órákor kezdődik a mérkőzés

Sportkörökben óriási érdeklődés nyilvánul meg a csütörtöki nemzeti bajnoki mérkőzés iránt, amelyen az AMTE a Carpati csapatát látja vendégül. A Carpati csapata Jenny Rudolf edző vezetésével szerdán délután meg is érkezett Aradra és legjobb összetételben veszi fel a küzdelmet a piros-feketékkel. A Carpati a következő csapatot állítja ki a mérkőzésre:

Hevesi — Holtzmann, Damján — Szerémy II.,

Gidáli, Kert — Lukács, Telegdy, Perneki, Hanga, Szöke.

Tartalékok: Császár, Árdos.

Az AMTE változatlanul az Unirea Tricolor elleni győztes csapatát szerepelteti a mérkőzésen, amely pontban délután 2 órákor veszi kezdetét a kolozsvári Ciurel bíráskodása mellett. A torlódás elkerülése céljából ajánlatos, ha mindenki délelőtt elővetelben váltja meg jegyét a Fehér Kereszt szálloda halljában.

A kerületi bajnokságban

Négy pontot is szerezhethet az Astra vasárnap, de kettőt biztosan szerez

— Öt mérkőzést játszanak az elsőosztályú bajnokságban —

Az aradi elsőosztályú bajnokság műsorát tegnap már közöltük, ez azonban kibővült olyképpen, hogy az Astra és a Banatul november 5-ére kitűzött mérkőzésüket — miután mindketten szabadok — vasárnapra hozzák előre. Az Astrának ugyanis 29-ére a Gaiana ellen van kisorsolt mérkőzése, ezt azonban szövetségi határozat folytán 3:0 gólarány nyál megnyeri és ha a Banatul ellen is győz, úgy vasárnap négy pontot szerezhethet és lényegesen javíthat a táblázati helyzetén.

A forduló egyik legérdekesebb mérkőzésének az AAC—ATE meccs ígérkezik, amelyen a régi nagy futballcsapatok riválisai találkoznak. A mérkőzésen az atléták az esélyesek, hiszen csapatuk a bajnokságban vezet, a tornászok pedig nem a legjobban szerepelnek. Mégis nagy küzdelem várható, ter mérséketesen sárga-fehér győzelemmel.

Az Olimpia az Egyetértést látja vendégül és a honi csapat győzelme aligha lehet kétséges a hullámvolgyben levő Egyetértés felett, amelynek csapársora gólképtelen.

Ujaradon a Titanus és a Tricolor mérkőznek és a Titanus győzelme valószínűbb, bár a Tricolor javuló együttese könnyen meglepetést szerezhet.

Az AMTE-pályán a Transilvania a bajnokság egyik esélyesét, a Crisana csapatát látja vendégül és itt nagy harc várható a hétről-hétre javuló Transilvania és a nagy játékerőt képviselő Crisana CFR között. Nagy küzdelem után a Crisana CFR kisarányú győzelme várható.

Végül az Astra és a Banatul mérkőzésén az Astra győzelme csaknem bizonyosra vehető, mindössze annyi kérdéses, hogy milyen lesz a gyári csapat győzelmének aránya.

A Gloria az ifjúsági bajnokság élén

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulóján a vezető ATE vereséget szenvedett az AMTE csapatától és így a két nagyarányú győzelmet aratott csapat: a Gloria és a Hakoah kerültek az élre. Az AMTE javított lényegesen helyzetén, az Unirea és a Transilvania pedig egy-egy hellyel lejjebb kerültek. A további sorrendben nem áll be változás és a táblázat a vasárnapi forduló után a következőképpen alakult:

1. Gloria	7	6	—	1	38	3	12
2. Hakoah	8	5	2	1	33	14	12
3. ATE	7	5	1	1	26	6	11
4. Olimpia	7	5	—	2	25	15	10
5. AMTE	8	4	1	3	21	15	9
6. Unirea	7	4	1	2	15	23	9

7. Transilvania	7	3	1	3	18	14	7
8. AAC	7	3	—	4	12	11	6
9. Titanus	8	3	—	5	20	29	6
10. Astra	6	3	—	3	17	16	6
11. Egyetértés	7	2	—	5	11	28	4
12. Crisana	7	1	—	6	9	33	2
13. Tricolor	8	—	—	8	7	45	—

O ELHALASZTOTTÁK A GLORIA—METALOSPORT MEGISMÉTLŐDŐ KUPAMÉRKŐZÉST. Mint ismeretes, a Gloria a Metalosport elleni kupamérkőzését Plasser nevű játékos szerepeltetése miatt megővta és az óvási ügy elintézéséig a megismétlendő mérkőzést elhalasztották. Ilyenformán a Gloria csütörtökön nem játszik Ferdinandon kupameccset.

Kikapott a bajnokjelölt Venus

U-Tricolor—Venus 2:1 (1:1)

Bucuresti. A két bucuresti csapat találkozás heves küzdelmet hozott és nagy meglepetésre, de teljesen megérdemelten az obori együttes került ki a harcból győztesként. A vezető gólt Petea Valcov szerezte a Venusnak de Kovács góljával az U-Tricolor egyenlített. Szünet után hatalmas iramban folytatódik a küzdelem és Kovács az Unirea Tricolor számára szerezte meg a bajnoki pontokat.

Kijelölték a vasárnapi játékvezetőket

Bucuresti. A központi bíróküldő bizottság kijelölte a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit és ezek az A) ligában a következők:

Unirea Tricolor—CAMT, bíró: Ceauceanu.

Rapid—AMTE, bíró: Tica Iliescu.

Victoria—Gloria, CFR, bíró: Olteanu.

UDR—Juventus, bíró: Huniade.

Carpati—Venus, bíró: Piky Kroner.

Ripensia—Sp. Studentesc, bíró: Morar dr.

A B) ligás mérkőzések közül a Mica—Jiuf meccset Husztki, a Minerul—CFR T. Severin mérkőzést pedig Marita vezeti. Az Aradon lebonyolításra kerülő Gloria—Electrica mérkőzés játékvezetője Gh. Rechesan.

Szélmákos labdarugó jelentkezett Budapesten a hősi halált halt lengyel Willimowszky elrabolt okmányaival

Budapestről jelentik: A Dimávg sportegyesület a napokban egy menekült lengyel labdarugó, játékos próbált ki, aki Willimowszkynek, a lengyel válogatott csapat kitűnő játékosának vallotta magát. A próbajátékon aztán kiderült, hogy Willimowszky igen közepes képeségű játékos, ami gyanússá tette személyazonosságát is, valószínűleg látszó okmányai ellenére. Az egyesület hivatalos felvilágosítást kért Varsóból, ahonnan az a válasz érkezett, hogy Willimowszky elesett Varsó védelmében és okmányai csak bűnös úton kerülhettek más kézbe. Az ál Willimowszkyt átadták a rendőrségnek.

A Sport és Kritika

a csütörtöki nemzeti bajnoki forduló után is pontot, an akajra kiszolgálni olvasóit és pénteken a korai reggeli órákban megjelenik. A kedvelt sportszaklap teljesen részletes beszámolót nyújt valamennyi nemzeti bajnoki mérkőzésről és egy oldal terjedelemben kiküldött tudósítójának színes beszámolóját adja a szombat—vasárnapi válogatott mérkőzésekről. A lap minden elárúsítóhelyen kapható.

O UJ DISZTRIKT-BÍRÓ ARADON. Luca Vladimir, a LARES népszerű igazgatójáról kevesen tudták, hogy a futballsport híve, még kevésbé azt, hogy aktív futballbíró. Luca Bucurestiben, Ploesti-ben és Turnu-Severinben nagyon sokat bíráskodott és most intéződdott el az aradi disztrikthez való áthelyezése. Luca Vladimir vasárnap már vezetés is mérkőzést — közmegelekedésre és személytben az aradi bírótestület értékes elemével gyarapodott.

O NÉMETORSZÁG—BULGARIA 2:1 (2:0). Szófiában 20.000 néző előtt került sorra a mérkőzés, amelyen a bolgár csapat a vártnál jóval jobban játszott s időnként uralta a mezőnyt. Urban és Conen szereztek a németek góljait, szünet után pedig Jordanoff révén a bolgárok jutnak gólhoz. A német védelem nehezen tudja megakadályozni a további bolgár gólokat.

Publicațiune

Casa de Asigurări Sociale Arad, publică concurs pentru ocuparea posturilor de mecanic cl. II cu salariu de Lei 3.500 lunar și tochișt cl. II cu salariu de Lei 2.500 lunar.

Doritorii a ocupa aceste posturi, se vor prezenta la Direcțiunea acestei Case, cel mai târziu până la 3 Noemvrie 1939, între orele 9—12, cu actele ce posedă în specialitatea sa (pregătire și praxă) pentru a lua cunoștință de condițiunile ce vor trebui să întrunească pentru ocuparea acestor posturi.

Candidații vor fi supuși unui examen de specialitate, care se va fixa ulterior.

Direcțiunea Casei de Asigurări Sociale Arad.
IOAN PLATOI

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Megkezdik Aradon az iparendedélyek kiadását

November 10-ig kötelesek az érdekeltek okmányukat eljuttatni a munkakamarához

Az aradi munkakamara felhívást bocsátott ki, amelyben felhívja mindazok figyelmét, akik iparendedélyért folyamodtak, vagy ezután kérnek iparendedélyt, hogy kérvényük elintézése végett ez év november 10-ig juttassák el a munkakamarához a következő iratokat:

A mesterkönyvet, az egészségügyi működési engedélyt, amelyet a városiak esetében a városi főorvosi hivatal, míg a megyeiek esetében a megyei orvosi hivatal állít ki, a társadalombiztosító pénztár igazolványát arról, hogy a 200 leles illetéket lefizették (azok, akik ezt a nyugtát már régebben mellékeltek irataikhoz, most nem kell mellé-

keljék), valamint két darab 6x9 nagyságú fényképet, amelyek közül az egyiket a kérvényre ragasztják, míg a másikat az iparendedélyre.

A vidékiek ezeket az iratokat postán is beadhatják, a mesterkönyv számának és az iparendedély iránti régebbi kérvény számának feltüntetésével. Ezeknek mellékelniük kell 21 leles postabélyegget abból a célból, hogy iparendedélyüket ajánlott levélben juttathassák el hozzájuk.

Mindazok, akik a munkakamarától az ügyekben (különösen az irattárban és az iktatóhivatalban) felvilágosításokat óhajtanak, délelőtt 11-13 óra között jelentkezzenek.

A nyersanyagkészletek biztosításáról beszélt Bujoiu nemzetgazdasági miniszter

Elismerik az exportőröknek a régi kiviteli rendszer idejéből származó jogait

Az új külkereskedelmi hivatal működésének megkezdése alkalmából Bujoiu nemzetgazdasági miniszter értekezletre hívta össze az intézmény vezetőit, akik előtt beszélt, mondván és többek között a következőket hangsúlyozta:

— Abban az esetben, ha a külkereskedelmi hivatalt hozzáértéssel vezetik, a nyersanyagok kérdésénél szerencsésen meg lehet majd oldani. Felhívom az egyes bizottságok figyelmét, hogy a legnagyobb figyelmet szenteljék a nyersanyagok kérdésének, amely rendkívül közérdeklődést ébreszt a nemzeti ipart és a nemzetvédelmet. Románia külföldön általános megbecsülésnek örvend, ami reményt nyújt arra, hogy teljes megértésre talál mindazon országok körében, amelyekkel gazdasági téren együtt működik.

— Az árak emelkedése nem kell, hogy nagy örömet keltsen, mert a nyereségek csupán lát-

szálagosak. Ezek csak könyvelési nyereségek és nem tényleges, aranyban lévő nyereségek. Ezt a kérdést behatóan kell tanulmányozni és tanácskozni kell a szükséges intézkedésekről. Az új bizottságok tagjai előrelátók kell legyenek azon exportőrökkel szemben, akik a régi rendszer vagy pedig az átmeneti idő alatt benyújtottak le kivitel és el kell ismerniük minden alkudozás nélkül ezen exportőrök tényleges jogait. Ugyanakkor gondoskodni kell róla, hogy a devizák új szabadforgalmi rendszere ne legyen káros az exportőrök számára.

— A közönséggel szemben udvariasan kell viselkedni és el kell háritani azokat az adminisztratív nehézségeket, amelyek a kereskedők tevékenységét meggátolták. A kereskedők és iparosok kérvényeik a lehető legrövidebb időn belül el kell intézni.

A miniszter beszéde után a külkereskedelmet irányító legfelsőbb tanács alelnökévé Ficinescu mérnököt választották meg.

— Franciaországba érkezett a lengyel állam aranya. Páris. A lengyel állambank aranykészletének nagyrésze, mintegy 70 tonna aranyrudat tegnap Párisba érkezett. A lengyel aranyat Románián, Törökországon és Szírián keresztül szállították Párisba. Az aranyszállítmány 10 ezer kilométeres utat tett meg. A lengyel állam összeomlása előtt a lengyel nemzeti bank aranykészletét tehergép-kocsikra rakták és előbb Constantába szállították, ahol egy török hajóra rakták át, amely napokig bolyongott a Fekete-tengeren. Végül a francia állam vette védelmébe az aranyat, amely Törökországon és Szírián keresztül Párisba érkezett. Az aranykészletet Varsóban Matusovszky ezredesre, a volt lengyel pénzügyminiszterre bízta. A lengyel nemzeti bank Párisba érkezett aranykészletének értéke 4 milliárd francia frank. Párisi lengyel körökben kijelentették, hogy az aranykészletet nem használja fel a jelenlegi lengyel kormány a saját céljaira, hanem azt az újalakuló lengyel állam pénzügyének fedezésére fordítja.

— A nagyobb cégek kötelezettségei a légvédelmi törvénnyel kapcsolatban. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara újból felhívja a kerületéhez tartozó cégek figyelmét a légvédelmi törvény (megjelent a hivatalos lap március 6-i 55. számában) 41. szakaszának ama rendelkezésére, amely szerint a törvény megjelenésétől számított 30 napon belül azok a társas formában működő cégek, tehát betéti, közkereseti, vagy részvénytársaságok, melyeknek legalább ötszáz ezer lei alapitkékük van, továbbá azok az egyéni cégek, melyeknek legalább egymillió lei tőkéjük van, kötelesek voltak a légügyi és tengerészeti minisztériumhoz (Ministerul Aerului si Marinei, Casa Fondului National al Aviatiei) nyilatkozatot beadni, amelynek tartalmaznia kellett a vállalat elnevezését, jogi formáját, (egyéni vagy társaság) székhelyét, tárgyát, a kihasználási módot (saját kezelésben, vagy bérletben), a génerőt, a munkások és az adminisztrációs személyzet számát, valamint a vállalat tárgyat alkotó építkezések leírását, a vonatkozó tervrajzzal. Ehhez a nyilatkozathoz csatolni kellett két példányban az 1937. évről szóló mérleget, nyereség-vesztés számlát és leltárt. Ugyan nyilatkozatot, mint a mellékleteket az egyéni cégeknek, a társaságoknak pedig

a cégjegyzésre jogosított személyeknek aláírásukkal hitelesíteni kellett. A Kamara felkéri mindazon cégeket, melyek esetleg még nem tették volna eleget a törvényes kötelezettségüknek, haladéktalanul küldjék be a fenti okmányokat a légügyi és tengerészeti minisztériumhoz, mert ellenkező esetben büntető eljárást indítanak ellenük.

— A timárok nyersbőr-ellátása. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja az aradmegyei összes timárokat, hogy hozzák a Kamara tudomására, ha nyersbőr beszerzés körül nehézségek mutatkoznak és közlik a kamarával, hogy a borkereskedelem jelenlegi szabályozása mellett meg tudják-e szerezni — ha nehézségek árán is — az iparuk üzéséhez szükséges nyersbőröket. Amennyiben ezt a nyersanyagot nem tudják beszerezni, úgy folvó hó 28-ig, szombat déli 12 óráig jelentsek be a Kamaránál nyersbőr szükségletüket, jelöljék meg, hogy hány darab 16 kg-nál súlyosabb bőrre van szükségük egy hónapban és hogy meg vannak-e elégedve, ha havonként vagy negyedévenként kapnák ezt a mennyiségeket. A Kamara a szükségletekről jelentést kíván tenni a nemzetgazdasági minisztériumhoz és azok kielégítését a Nyersanyag Ellátási Hivataltól fogja kérni, amely egyedül jogosult, hogy a mérsárosoktól a nyersbőröket összegyűjtse. A Kamarához intézendő bejelentéseket a timárok sajátkezüleg írják alá személyileg felelősek az adatokért.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik drága halottunk temetésén résztvettek és fájdalomkon enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Ugyiszintén a Pietatea temetőzési vállalatnak is a szép és figyelmes rendezésért köszönetet mond

őzv. Nádra Jánosné és családja.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 26

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Jean Marcu zenekara.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Jean Marcu zenekara folytatja műsorát. 13.30: A rádió szalonzenekara, E. Fanea énekszámával. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: A Carmen-társaság énekkara. Kiriác zenéje. 19.45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 19.55: Alexandru Bunsioceanu előadása a plasztikus krónikáról. 20.10: Táncclemezek. 20.30: Stroe és Vasilache: Szent Demeter. 20.45: Hírek, sportközlemények. 21.10: Em. Ciomag ismerteti a szimfónikus hangverseny programját. 21.15: A Filarmónica zenekar szimfónikus hangversenye. 22.05: Hírek. 22.25: A zene folytatása. 22.40: Táncclemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek, éterrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Farkas Márta hegedű. Zimmermann Márta énekel zongorakísérettel. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Sárközy Gyula és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Vizváry Mariska háztartási előadása. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: A magyar népnyelv és a magyar művelődés. Csűrű Bálint dr. egyetemi tanár előadása. 18.45: A rádió szalonzenekara. 19.15: Háziipari problémák. 19.55: Nővény-egészségügyi tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: M. Néway Ilonka zongorázik. 20.50: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.50: Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Beszkárt-zenekar. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Kamara zene hanglemezeiről.

Budapest II. 19.55: Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik. 20.30: Angol nyelvtanítás. 21: Hírek. 21.20: A Budakeszi Katolikus Kultúregyesület Dalköre. 21.50: Kalandos Mednyáskvá Cézár. Irta Rozsnyai Kálmán. Felolvasás. 21.10: A modern zene kedvelőinek. 22.50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14.10: Népdalok. 14.55: Lemezek. 19.30: Rádiózenekar. 20.40: Orosz dalok. 22: Batiztics énekes. 22.40: Rádiózenekar.

PÉNTEK, OKTÓBER 27

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Különféle hangszeres szólók lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13.10: Costica Dumitrescu zenekara román zenét játszik. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.25: Nehéz zene lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Nichifor Crainic előadása a föld-szeretetről. 20.20: Th. Lupu és Ion Fotino csellózik. 20.35: Verdi: Falstaff. Opera három felvonásban. 21.15: Hírek. 22.10: Hírek, sportközlemények. 23.20: Lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éterrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Rendőzenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Géczy Barnabás zenekarának táncclemezei. 19: Sporteredmények. 19.15: Magyar zongoramuzsika. 19.45: Ruszinyelvű előadás. 20.15: Hírek. 20.25: Mursi Elek cigányzenekara. 21.10: A Filharmoniai Társaság hangversenye. 22: Hírek. 23: Időjárásjelentés. Utána: A Channy-táncczenekar játszik. 23.40: Sárav Elemér cigányzenekara muzsikál. Szánthó Gyula énekel. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 19.45: Mursi Elek cigányzenekara. 20.30: Gyorslófanfolyam. 21: Hírek. 21.20: A szabadgyalog. G. Réthy Pál sakkelőadása. 21.50: Hanglemezek. 22.50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Népdalok. 14.10: Orosz dalok. 14.55: Lemezek. 18.45: Népzene. 19.20: Népzene. 19.40: Lemezek. 20.10: Hírek. 20.40: Népdalok.

Legújabb jelentéseink:

Irán, Irak, Afganisztán és Törökország kölcsönös segélynyújtási egyezményét is érinti az ankarai háromhatalmi megállapodás

Párisból jelentik: A saadabadi hatalmak értekezletéről szóló hír Párisban nagy érdeklődést keltett. Ugy tudják, hogy Irán, Irak Afganisztán és Törökország között kölcsönös segélynyújtási egyezmény is létezik és a most megkötött hármasszerződés ezt a saadabadi megállapodást is érinti. A külügyminiszterek találkozója alkalmával Saracsoğlu beszámolt moszkvai tárgyalásainak menetéről és Franciaországgal, valamint Angliával megkötött egyezményről. A találkozót előreláthatólag Bagdadban vagy Ankarában tartják meg.

Angol sajtóvisszhang Ribbentrop beszédére:

„Hitler elárulta Chamberlaint”

— írják a londoni lapok és megemlítik, hogy München után a brit kormányelnök „egy emberöltőre szóló békét” jósolt

London. Az angol sajtó továbbra is élénken foglalkozik Ribbentrop német külügyminiszter keddi beszédével és nagy cikkekben utasítják vissza a külügyminiszternek azon állításait, hogy Nagybritánia volt a háború kitörésének okozója. Leszögezik, hogy

„Anglia szakadatlanul kereste a bonyolult helyzetben való békés megoldást és sok kritikának volt kitéve túlságosan enyhe magatartása miatt.”

Megállapítják, hogy Nagybritánia 1939. március 31-én nyújtott garanciát Lengyelországnak, akkor amikor a lengyel kormány már előzőleg 1939. március 26-án visszautasította Németország ajánlatát.

Chamberlain és Hitler Münchenben azzal váltak el, hogy minden Anglia és Németország között felmerülő vitás ügyben a döntést tárgyalásokkal előzik meg.

Amikor Chamberlain Londonba visszaérkezett, kijelentette: „Ime a béke egy emberöltőre.” Hat hónappal később — írják a londoni lapok —

Hitler elárulta Chamberlaint, amikor megrohanta Csehszlovákiát. Olaszország augusztus 31-én kelt békeajánlatára Anglia kedvezően válaszolt, szeptember másodikán azonban már az ismételt békeajánlatra azt kérte, hogy Németország irtse ki az elfoglalt lengyel területeket. A háborúért a lapok kizárólag Németországot teszik felelőssé.

A lapok Ribbentrop külügyminiszter beszédével kapcsolatban még ezt írják: 1. A beszéd nem tartalmazott új dolgokat. 2. Csupán belföldi visszhangja volt. 3. Célja a beszédnek, hogy Anglia és Franciaország közé éket verjen. Az utóbbi felem-

lítésekor a lapok hivatkoznak Daladier legutóbbi beszédére.

Az angol sajtó megállapítja, hogy most már végleg befejeződött minden kísérlet a béke megteremtésére és megindul a komoly háború.

Az Európai Egyesült Államok gondolatát nagy figyelemre méltatja az angol kormány

Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén Buttler külügyi államtitkár kijelentette, hogy az angol kormány kész megvizsgálni minden olyan javaslatot, amely a stabil nemzetközi helyzet visszaállítását célozza.

Ennek célja a háború mellőzése és a nemzetközi vitás kérdések békés megoldása. A külügyi államtitkár a hozzá intézett azon kérdésre, hogy melyek Nagy Britániának a céljai háborúban és békében, a következőket mondta:

— A kormány nem látja időszerűnek egy olyan különleges bizottságnak a kinevezését, amely megvitassa a jövő európai közösség kérdéseit.

Arra a kérdésre pedig, hogy vajjon Chamberlain miniszterelnök közölni fogja-e a német néppel, hogy Anglia kész vizsgálat tárgyává tenni egy Egyesült Európai Államok létesítésének lehetőségét, amely a béke egyik legfontosabb biztosítéka lenne, Buttler kijelentette, hogy ezt

az eszmét az angol kormány nagy figyelemre méltatja.

Mandel szabadelvű képviselő kérdésére leszögezte, hogy Foreign Office ezt a kérdést beható tárgya-

Ribbentrop beszéde már Hitlernek a körzetvezetőkkel folytatott megbeszélése nyomán készült el. A komoly háború megindulását szárazföldön — az angol lapok szerint — a orosz időjárási viszonyok késleltetik.

Egyelőre nem is várható nagyobb harc, csupán tengeren és a levegőben.

Páris. A francia lapok gunyos hangon foglalkoznak Ribbentrop beszédével, amelylyel a külügyminiszter éket akart verni a szövetségesek közé.

Péntek éjszaka mondja el angol-nyelvű rádióbeszédét a belga király

Brüsszelből jelentik: A belga király szerdára tervezett angolnyelvű rádióbeszédét, amit Amerika népéhez tartott volna, péntekre halasztották el, amikor is pénteken éjszaka negyed három órakor szólal meg a mikrofon előtt. A beszédet Amerikában csütörtökön az esti órákban hallgatják.

A nyugat-lehéroroszországi választások eredménye

Moszkvából jelentik: Nyugat Fehéroroszország nemzetgyűlésére kiírt szavazások alkalmával 2.763.191 szavazó közül 2.672.290 ezren szavaztak le, vagyis a lakosság 96,71 százaléka. A szavazatok közül 90,60 százalék a földműves bizottságok jelöltjeire esett és csupán 9,3 százalék szavazat esett azokra, akik a bizottságok jelöltjei ellen foglaltak állást, 14.932 szavazatot pedig megsemmisítettek.

lás alá veszi, amit azt a kormányelnök október 12-iki beszédében is hangoztatta.

Ezután Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy a közeljövőben ratifikálja a török — francia — angol háromhatalmi egyezményt,

amelyet miután kinyomtatnak, előterjesztik a királynak aláírás végett. Churchill bejelentette, hogy valószínűleg pontos adatokkal szolgálhat a Royal Oak elvesztéséről. Erre a jövő hét folyamán kerül sor. (Rador.)

Henderson képviselő kérdést intézett Chamberlain miniszterelnökhöz a német hivatalos részről elhangzott váddal kapcsolatban, amely szerint

Anglia mérges gázokat szállított volna Lengyelországnak.

Chamberlain válaszában kijelentette, hogy a brit hadügyminiszter már a leghatározottabb formában visszautasította ezt a vádaskodást.

— A magam részéről — mondotta a kormányelnök — örülök, hogy kategorikusan kijelenthetem: Anglia soha semmilyen formában nem szállított mérgesgázokat Lengyelországnak.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 el. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket ára előre fizetendő.

ALKALMAZAST NYER

Mindenesleány elsejére felvétetik. Calea Saguna 8.

Kifutó, kerékpárral azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Új házban kétszobás, összkomfortos lakás november 1-re kiadó. Ugyanott egy perzsabunda olcsón eladó. Bul. Carol 68. 4784

Lakás kiadó: 3 és 4 szobás, modern. Str. Baritiu 1. 4634

Garconlakás, kétszobás, parkettás, fürdővel, előszoba, bútorozott, vagy bútorozatlanul kiadó. Str. Sincai 22. bejárat: Saguna-út 75. 4850

Háromszobás lakás, irodának is alkalmas kiadó. Str. Horia 2., Banca Victoria. 4854

Kétszobás, modern, komfortos, félemlati lakás nov. 1-re kiadó. Str. Mărăsesti 33. 4851

Négyosztós, erkélyes, modern lakás azonnalra kiadó. Str. Baritiu 35. 4776

Ötszobás, kényelmes, komfortos, parkos magánház november 1-re kiadó. Érdeklődni: Bul. Carol 68., földszint, jobbra. 4783

Kiadó kétszobás, előszobás, fürdőszobás, összkomfortos lakás, magánházban, kerttel. Str. Occident 5., az Ujarad felé vezető úton. 4812

Háromszobás, modern lakás Str. Bonintianu 4. sz. alatt nagyon olcsón kiadó. 4817

Háromszobás, modern, újonnan festett lakás azonnal kiadó Bul. Reg. Ferdinand 50. 4833

Uccai háromszobás, parkettás lakás II. emeleten nov. 1-től, esetleg előbb is kiadó és egy garconlakás előszobával, fürdőszobával P. Avram Iancu 5-6. I. em. 4515

VÉTEL - ELADÁS

Here, bükköny, muhar, bodorka, szalma, szalma Boros, szénaraktárban. Str. Cantacuzino 63. 4851

Veszek készpénzért Singer varrógépet, sürgösen. Comisio biz.-üzlet. Dacia-kávéház mellett. 4853

Zongora, bécsi, rövid, keresztthuros, varrógép, gyermekágy eladó. Cim a kiadóban. 4852

Háromhónapos drótszőrű foxi, pedigrével, fajtisza, eladó. Calea Saguna 8. Telefon 10-33.

Használt, iókarban levő háló kerestetik. Cimeket a kiadóba kérek. 4839

ÜZLET

Trafiának alkalmas kis üzlethelyiség az új Casa Cercuială mellett kiadó. 4818

P. Catedralei 1. és Metianu sarok. üzlethelyiség, melyben 50 éve fűszerüzlet volt, ugyanott 2x2 szobás lakás nov. 1-re kiadó. Bővebbet a házimesternél. 4855

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 4636

KÜLÖNFÉLEK

Beraktározási raktárban, Str. Moise Nicoară No. 9-11., lakásberendezések, mosógépek tisztá, száraz helyiségben beraktározható Olcsón eladó hálószoba, üzletberendezés, fal- és állólámpák. 4782

Uri magánház

a belvárosban, a gör. ke. püspökség közelében, 5 szoba, elő, fürdő, cseléd-szobás lakással, teljes alapfelszereléssel, alkalmi áron 50.000 Leiért eladó

Kiss Lajos „URANUL”

INGATLANIRODÁJA.

Str. Emilescu 2. sz., I. emelet.

Schütz pos. ávaria felelt.